

Věčná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník III. - Číslo 37-38

V Zatlci 1. října 1948

Cena 4 Kčs

Sociální důchod

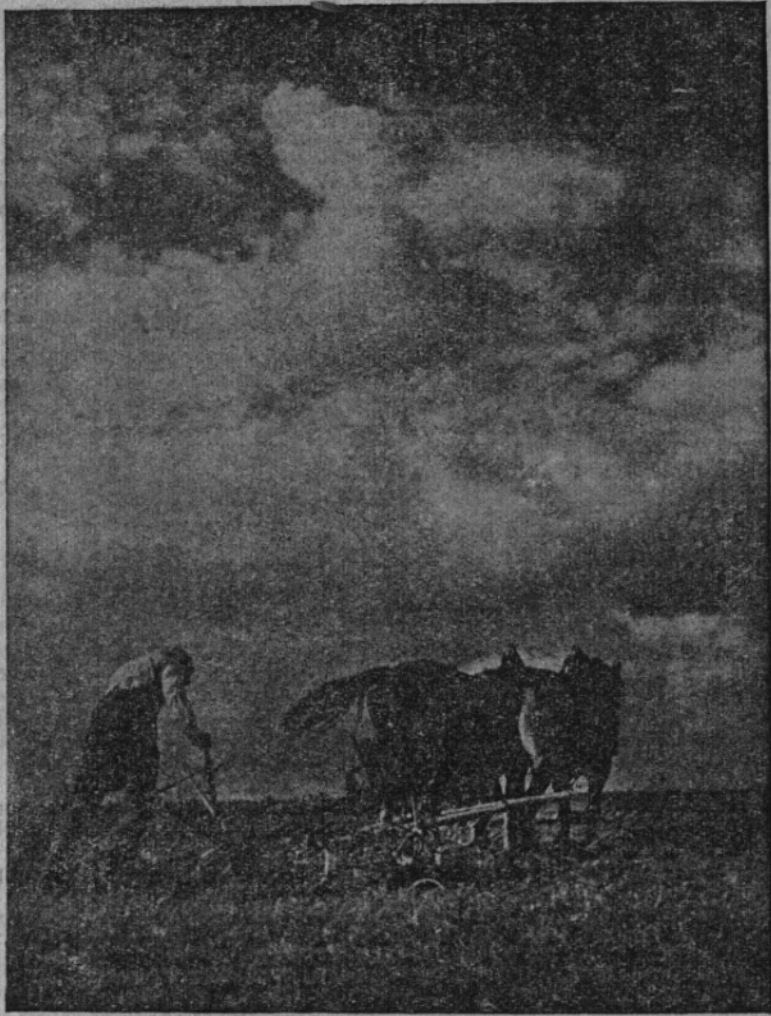
V řadě důležitých zákonů, které nám přinesly letošní poúnorové dny, zaujímá velmi význačné místo zákon o národním pojištění ze dne 15. dubna 1948, číslo 99 Sbírky zákonů a nařízení. Je to jeden ze základních pilířů našeho nového lidově demokratického řádu a mezník v naší sociální politice.

O jeho významu s hlediska především sociálně politického bylo již hodně diskutováno a také napsáno. Nás však bude dnes zajímat především jeho praktický dosah, a to hlavně s hlediska těch reemigrantů, kteří mají předpoklady pro to, aby se stali oprávněnými uchazeči a žadateli o sociální důchod, který je novou dávkou, dosud se nevyskytující v sociálním pojištění.

První otázkou, která se naskýtá, je otázka, kdo má nárok na sociální důchod.

Právní nárok na sociální důchod dle zákona o nár. pojištění se přiznává všem československým státním občanům, kteří pracovali ať jako osoby samostatně výdělečně činné, či jako zaměstnanci, pokud tento důchod potřebují, jsou starší 65 let nebo invalidní. Nárok na sociální důchod mají též vdovy po těchto osobách jsou-li invalidní nebo starší 65 let a oboustranně osiřelé děti po těchto osobách do 16 let. Nejdůležitější pro přiznání sociálního důchodu je prokázání potřebnosti. Za osobu, potřebující soc. důchod se považuje osoba, která nemá příjmy zabezpečující její výživu z vlastního majetku nebo z jiného pramene či z právního nároku na příjem. Při zkoumání potřebnosti bere se zřetel především k výdělečným, osobním a rodinným poměrům žadatelových, nepřihlíží se však k alimentacním povinnostem osob s nedostatečnými příjmy. Aplikováno prakticky na př. pro výměnkáře na malých zemědělských usedlostech znamená to, že se nepřihlíží k výměnku, který se poskytuje ze zemědělského hospodářství, a to do 5 ha v oblasti řeparské a 8 ha v oblasti obilnářské, do 10 ha v oblasti bramborářské a do 15 ha v oblasti pastvinářské — ovšem s podmínkou, zřekne-li se výměnkář výměnkářských dávek ve výši $\frac{2}{3}$ — nejméně do hodnoty $\frac{1}{3}$ sociálního důchodu.

Další otázkou je výše sociálního důchodu. (Pokrač. na str. 2.)

Oráč

Hluboko mi orej,
ty můj dobrý pluhu,
jediný můj věrný
na tom světě druhu!

Hluboko mi orej,
pluhu můj, v to pole —
naše štěstí tady
odpočívá dole.

My v tu vlastní sílu
jenom víru máme. —
Hlub! — můj věrný druhu,
však je vyoráme.

(Z básně J. V. Sládka.)

(Pokračování se str. 1.)

Sociální důchod činí ročně 8.400 Kčs, pro srovnání 6.000 Kčs. Při pravidelném jiném příjmu (s výjimkou alimentálních dávek a výměnku v rozsahu výše uvedeném) může se sociální důchod snížit o tento příjem, nejvýše však na 3.600 Kčs ročně. Splňují-li oba manželé, nebo druh a družka, žijící ve společné domácnosti, podmínky pro přiznání sociálního důchodu, vypláčí se jim jediný sociální důchod ve výši 12.600 Kčs ročně.

Sociální důchod bude vyplácen oprávněným žadatelům, kteří včas podali žádostí okresním národním pojišťovně prostřednictvím místních národních výborů, již od 1. října t. r. Přednostně budou vyřizovány žádosti nejnaléhavější. Pokud oprávnění žadatelé žádosti dosud nepodali, je v jejich zájmu, aby tak učinili co nejdříve.

Jaký význam má sociální důchod pro polibné reemigranty? Nemusím zdůrazňovat, že zásadní. A prakticky to znamená, že tímto způsobem budou vyřešeny všechny naše těžké sociální případy, že i ti vol. Češi, kteří pro stáří či invaliditu nemohli si zajistit slušné existenční podmínky v novém domově, dostanou pevnou základnu, na které mohou pak budovat radostnější příští. Sociální důchod je zbaví strachu a starosti o zítřek, rozjasní jejich tváře vědomím, že je na ně pamatováno a utvrdí v peřsvědčení, že jedině lidově demokratické Československo je jejich pravým domovem.

jar.

Druhá světová válka

1. září 1939 vpadli nacisté do Polska a tím začala druhá světová válka. Začala vlastně ve svých nejvlastnějších příčinách už dříve, v roce 1938 okupací Československa. Právnem mohl říci dr. Edvard Beneš při prvním výročí okupace, že celý svět pokládá 15. března za den, v němž německý nacismus a jeho odpovědní vůdci vyřekli nad sebou ortel smrti. A mohli bychom jít až do roku 1933, na jehož počátku se nacisté ujali moci v Německu; nebo ještě dále: až na sklonek první světové války, neboť už tehdy se v Evropě tvořily podmínky pro válku další. Už tehdy se uplatňovaly totiž síly, které podporovaly nacismus v Německu, který posléze byl tak jistý, že se ujal moci; ale ani tehdy ti, kteří podporovali Hitlera, neprohlédli nebo — nechťli prohlédnout.

Po první světové válce nastala velká změna na východu Evropy. Říjnovou revolucí vznikl velký a docela nový stát: SSSR. Mnozí mu neprořokovali dlouhý život; Lenin a Stalin však dovedli dát tomuto státu skutečný, nový a pevný život. Byl to stát docela jiný než ostatní; stát socialistický. A jak tento socialistický stát procházel údobím velkých obtíží, zápasů s kontrarevolucí i pětiletkami, jak sílil a upevňoval se, tak přibývalo i ve světě těch, kteří podporovali reakci, protože se domnívali, že ta bude účinným ochráněm proti socialismu. SSSR nezměnil

Mnichov a náš dnešek

Ještě dlouho budeme každého roku vzpomínat temných dní mnichovského rozhodování o osudu naší republiky. A nikoli z nějakého národního bolestinství. Mnichov pro nás zůstane již navždy předobrazem střetnutí dvou základních koncepcí národního a mezinárodního života, protože dnes, po deseti letech a po seznání mnoha historických a diplomatických dokumentů již také dobře víme, co tyto koncepce v evropské politice sledovaly.

Na dobu Mnichova máme všichni nejsmutnější vzpomínky. Proto nám nesmí nikdo vytýkat, že naše vzpomínání na Mnichov spojujeme s pojmem veliké zrady, které se na nás dopustili naši bývalí spojenci a přátelé ze západu.

Československo bylo v Mnichově obětováno, aby prý ve světě zavládl mír. Mír? Jak jsme se měli připojit k obecnému nadšení, jež v Londýně a v Paříži zavládlo ve chvíli, kdy rozsudek nad Československem byl vyneseno, aniž jeho zástupci byli vyslechnuti. Po léta bylo na nás ukázáno jako na vzor příkladné konstruktivní politiky, nikdy nás nepřistihli při činech, které by byly znamenaly ohrožení světového míru. Společali jsme na čestné závazky a

sliby svých spojenců a v této politice jsme pokračovali i tehdy, když v naší blízkosti vyrůstal fašistický nepřítel světového míru. Věřili jsme v kolektivní bezpečnost a naše víra neupřela ani tehdy, když naši spojenci na západě tento kolektivní mír krok za krokem ohrožovali svým oportunismem a slabostí proti Hitlerovu diktátu.

Bylo nám nevýslovně smutno, když jsme museli po Mnichovu vyslechnout slova britského předsedy vlády Chamberlaina, že Velká Británie by nikdy nemohla bojovat pro „tak malý národ“. Jako bychom byli slyšeli obdobu slov, jež byla předtím pronášena při zločinném útoku Japonska na Mandžusko a Itálie na Ha-beš. To byly také jen „malé národy“, pro něž jako by neplatila zásada, hájená důsledně jediné Sovětským svazem, že mír je nedělitelný.

Těžce jsme dopltili na tuto svou víru. Byli jsme krátce obětováni, protože Hitler musel být stůj co stůj uklidněn. Mnichovské ujednání mělo těžké politické důsledky, protože osud Československa byl jen článek řetězu, kterým se prodírala Hitlerova fašistická rozpínavost. Mnichov za několik měsíců pak jen prodloužil stíny v evropské bezpečnostní politice. Čas spěchal a Hitler nemohl čekat v uskutečnění své nadvlády nad evropským kontinentem. Osa Berlín-Rím se prudec otáčela. Kdo by se jí byl odvážil postavit do cesty, měl být smeten. Zbrojní program Velké Británie a Francie byl měsíc od měsíce stále zvyšován.

Takový evropský „mír“ byl vytvořen v Mnichově. Za to jsme museli zaplatit ztrátou významného průmyslového území a hrubým pokořením ve své státní svrchovanosti a nezávislosti.

Na jaře 1939 Hitler odhodil již všechny ohledy. Dne 15. března padlo Československo. Bylo to ovoce Mnichova. Teprve nyní se zdálo, že v Anglii už dobře chápou, co chce Hitler v čele nacistického dynamismu. Svět se ocil před katastrofou a nebylo již v jeho silách, aby jí zabránil. Mnichovské ujednání stalo se dračí setbou. Druhá světová válka, v Mnichově násilně zadržovaná na účet bezbranného a zrazeného Československa, vypukla o jedenáct měsíců později, a to s prudkostí a hrůzou, jakou svět nepoznal.

Blahopřání. Margita Offerová a Rehof Holý byli oddáni dne 22. září 1948 ve Staroměstské radnici v Praze. — Srdečně blahopřeje a hodně spokojenosti a manželského štěstí přeje Igor.

Při Městské hudební škole v Zateči je oddělení baletu a rytmiky, které vede náš krajan, baletní mistr Vladimír Libovický. Přihlašky přijímá ředitel hudební školy.

N. U.

totiž jenom život Ruska; tento nový velký socialistický stát zářil i do jiných zemí a působil jako vzor. Posiloval ty, kteří věřili v socialismus.

Hitler, který vpadl do Polska, měl úspěchy; záhy obsadil Polsko; a úspěchy ho provázely i potom, když německo-polský konflikt se rozhořel v druhou světovou válku. Hitler porazil Francii, pronikl hluboko na Balkán a hluboko pronikl na území SSSR. Tam však také nastává u Stalingradu obrat v druhé světové válce. Tam je Hitler viditelně a jasně odražen; je stále porážen a stále zatlačován, až posléze ustupuje na území Německa; zde již dostává válka prudký spád a Hitler končí v rozvalinách Berlína.

Dlouho se těšilo lidstvo na mír. Ztratilo v druhé světové válce desítky milionů lidí; nejen jednotlivá města, ale celé kraje se změnily v rozvaliny. Proto v poválečném lidstvu prudkým životem žije odpor proti válce a živelná touha po míru. Nestačí však jen toužit po míru, je nutno mír zajišťovat. Mír se nejlépe zajistí spravedlivou, demokratickou, socialistickou úpravou lidského života a demokratickým a socialistickým uspořádáním celého světa. Na nás je, abychom poctivým, demokratickým a socialistickým uspořádáním své vlasti nejen poslужili sobě, ale dali tím i svůj čestný příspěvek k trvalému zajištění míru doma i míru ve světě.

Předivo mnichovského zla

Mnichov byl nejsmutnějším dnem českých lidí. Jejich vlast, jejich země, jejich republika byla osekána a zmrzačena. Jednalo se o nás bez nás. Hitler dostal, co chtěl a s ním se radoval K. Henlein. S největším smutkem v srdcích poslouchali tehdy čeští lidé rozhlas a dívali se na mapu okleštěné republiky, aby věděli, kde ještě bydlí čeští lidé na české půdě a kde už kus české vlasti zmizel urván Hitlerem a těmi, kteří mu pomáhali. Kus republiky, celá její svoboda a nezávislost byla hozena na pospas Hitlerovi. Byli tehdy v Evropě „státníci“ — nelze opravdu o nich psát jinak než v uvozovkách — kteří se za svůj čin styděli, ale pro sebe a pro druhé se omlouvali tím, že „zachránili Evropě i celému světu mír“. Ale vedle těchto nevědomců, pro které neplatí slova, že nevědomost hříchu nečiní, byli mnozí „státníci“, kteří se domnívali, že je nutno si nějak zavázat a získat Hitlera. Počítali s ním. Věřili, že Hitler vytvoří v Evropě val proti komunismu a socialismu, a to se jim líbilo. Není nutno připomínat, že se přepočítali, když se domnívali, že obětováním Československa zachránili mír i tam, kde věřili, že Hitler bude uznalý a že si ho získají. Hitler se činil, aby získal důvěru evropských „státníků“. Líčil Československo jako zemi neklidu, jako zemi propadlou socialismu a komunismu. Ale když měl co chtěl, dělal co chtěl.

Před Mnichovem marně rozumní lidé ukazovali, že nejde daleko jen o Československo a jeho německou menšinu. Svědčil o tom jasně také postup Hitlerova náhončího, Konrada Henleina. Objevil se na scéně — jaká náhoda! — na sklonku téhož roku, kdy Hitler se ujal moci v Německu. Zprvu se tvářil loyálně. Tvrdil, že nechce nic jiného, než zajištění života německé menšiny. Dokonce šel tak daleko, že tvrdil, že nemá nic společného s Hitlerem. A jak léta šla a jak Hitler rostl ze slabosti svých slabých odpůrců, tak se demokratická fasáda Henleinova ztrácela a Henlein kladl zvýšené požadavky ne proto, aby se o nich mohlo jednat, ale aby mohl stále otevřeněji vystupovat jako agent nacismu. Pro rozumného a poctivého Čecha bylo jasné, že Henlein nechce nic jiného než roztržení Československa a že rozbití demokratické země uprostřed Evropy má být Hitlerovi jen další oporou ve snaze o uchvácení moci v celé Evropě. A jako v Evropě byli „státníci“, kteří nedovedli anebo nechtěli vidět podstatu Hitlera a nacismu, tak i u nás byli lidé, kteří nechtěli vědět a vidět, kdo je K. Henlein, co chce a komu slouží. Naopak: Henlein se jim líbil. Vedoucí politické našich reakčních stran viděli v něm spojence proti socialismu a komunismu, byli ochotni s ním jednat a s ním se dohodnout, i když věděli, že by se tak dalo na úkor republiky, lidu a demokracie.

Mnichov byl nástup reakce v cizí

ně i u nás. Pak přišel 15. březen a druhá světová válka. Nacismus byl v této válce vojensky poražen a nad Berlínem zaválaly prapory sovětské armády, jejíž tanky také dojely v květnu 1945 ve dnech povstání českého lidu do Prahy. Vojenská porážka nacismu — a je to vidět stále zřetelněji — neznamená však ještě úplnou porážku reakce. Proto slova: nikdy již Mnichov, stále ukládají bdělost, pohotovost a odhodlanost čelit reakci všude tam, kde je toho potřeba. Už Karel Havlíček Borovský ukazoval na to, že reakcionář se nikdy nepřihlásí k pravým svým záměrům a že se dovede ukryt a tvářit se jako demokrat.

Před Mnichovem i po něm nešlo o

Nový zákon na ochranu republiky

Před dvěma týdny vláda schválila návrh nového zákona na ochranu lidově demokratické republiky. Je to náhrada za dosud platný zákon na ochranu republiky z r. 1923, který se pro dnešní změněné politické, hospodářské a sociální poměry nehodí, a to z mnoha důvodů.

Starý zákon, jak se všichni dobře pamatujeme, ve skutečnosti vůbec nechránil samostatnost českého a slovenského národa a jeho demokratické zřízení, ale především chránil kapitalistickou soustavu — nadvládu buržoasie — a chránil všechny její způsoby vykořisťování pracujícího lidu. Nejlépe poznáme ducha starého zákona na ochranu republiky, když si vzpomeneme kdo byl podle jeho paragrafů u nás trestán a kdo nikoli. Starý zákon na ochranu republiky jako by vůbec neexistoval pro všechny reakční a nepřátelské živly v republice, které tu vyrůstaly od neblahých dob Gajdových fašistů, Henleinových násilníků a velkoagrární a průmyslové buržoasie, která dovedla osudy národa až k Mnichovu.

Starý zákon na ochranu republiky však důsledně a krutě stíhal všechny pokusy pracujícího lidu pro zlepšení jeho zbedačelych existencí. Policie a četnictvo buržoasního systému bylo po každé zalarmováno, kdykoli někde došlo k protestním stávkám dělnictva, a účastníci stávek byli zavíráni a trestáni — pro rušení veřejného pokoje a ohrožování zájmů republiky. Zákon tohoto druhu jako by neviděl, že nepracující lidé, ale jejich kapitalističtí a bankovní vykořisťovatelé vhnají republiku do nebezpečí, jestliže svou vyděračskou politikou snižují úroveň lidu, rozmnožují nezaměstnanost, aby jejich zisky nebyly v ničem omezeny a sníženy. Starý zákon na ochranu republiky dovoľoval, aby se proti pracujícímu lidu postupovalo s nejpřísnějšími opatřeními, aby se proti němu používalo střelných zbraní, ale vůbec nedovedl zakročit proti původcům sociálních a politických zmatků v republice, protože tito škůdci republiky a národa měli vládní moc v rukou a dovedli

Československo, o německou menšinu v Československu. Šlo o nástup reakce, které byl solí v očích skutečný sociální pokrok, sociální spravedlnost, demokracie a socialismus. Hitlera hýčkala reakce v Německu, protože v něm viděla svůj nástroj. Ale Hitlera podporovala i reakce v cizině, protože v něm viděla svého muže. Chceme-li čelit reakci, která způsobila Mnichov a vše, co po něm následovalo, musíme být pevně odhodláni hájit myšlenku skutečného pokroku a jít ruku v ruce se všemi pokrokovými silami ve světě, které dobře vědí, že bez spravedlivého uspořádání sociální organizace lidské společnosti není ve světě skutečného pokoje a míru.

ji používat jen pro své vlastní zájmy a svůj prospěch.

Nový zákon na ochranu republiky bude především chránit politické instituce lidové demokracie. Přísně potíhuje všechny trestné činy, namířené proti lidově demokratickému zřízení, velezradu, pokus o zničení samostatnosti nebo ústavní jednotnosti republiky, rozvrat hospodářské soustavy státu, válečné škůdnictví, šíření poplašných zpráv, způsobilych znepekotit obyvateľstvo, útoky na prezidenta republiky a jiné ústavní činitele, podporu a propagaci fašismu ap.

Letošní únor zatlačil reakci a její přísluhoče z mocenských posic. Odpůrci lidově demokratického zřízení přecházejí k jiným metodám, a lidově demokratický řád nyní vypořádá boj i této naší reakci. Zákon jasně říká, v čem je podstata a ochrana našeho státního zřízení. Napříště se nebude moci nikdo vymlouvat, že posuzoval nebezpečí pro republiku podle ducha zákona starého a podle toho jednal. Nový zákon tvrdě dopadne na každého, kdo by chtěl sloužit nebo pomáhat zločinným záměrům nepřátel republiky a lidově demokratického zřízení. is.

Poděkování

V Zateci resignoval na funkci předsedy ONV mjr. Jan Zicha. Svaz Čechů z Volyně považuje za svou povinnost poděkovati mu za vše, co pro vol. Čechy v této funkci vykonal. Konsolidace poměrů na Zatecku a dobrý poměr mezi vol. Čechy a ostatními osídlení — to je především jeho zásluha. Mjr. Zicha chápal velmi dobře naše specifické postavení, pomáhal řešit v rámci okresu všechny problémy, které v souvislosti s tím vznikaly, a koordinoval je s problémy celého okresu. Ani bolesti a stížnosti jednotlivců nenechal bez povšimnutí a snažil se vždy najít to nejlepší řešení. Svaz Čechů z Volyně děkuje mu proto jménem všech vol. Čechů osídlených v okr. Zatec a přeje mu na novém působišti hodně zaslouženého úspěchu a zdaru.

Dr Edvard Beneš zblízka

První den v září 1915 plížil se po bavorských hranicích mladý muž. V ruce měl malý kufřík a na zádech baťoch. E. Beneš šel do emigrace. - Sám na to vzpomíná:

„Odcházel jsem z domova nenápadně. Sliboval jsem své ženě návrat nejdéle do dvou let, připravuje ji na těžké doby, na policejní šikany, vyšetřování, snad vězení; dával jsem jí rady, jak postupovat, jak vypovídat, mne se eventuálně odříci, bude-li to nesnesitelné. Byli jsme připraveni na vše. Pro každou velikou a spravedlivou ideu nutno přinášet oběti. S rozhodností, bez sentimentality, mužně, neboť tak přinesená oběť přivodí žádoucí výsledky. To byl můj pocit, když jsem vsedal do vlaku, jedoucího do Chebu a dával svým drahým s bohem... Skok do tmy či do nového života?...”

V září 1915 odcházel do světa téměř neznámý. V září 1948 byl pochován v Sezimově Ústí jako muž, kterému je vděčný celý národ a jehož jméno zná celý svět. - V září 1938 řval Adolf Hitler v berlinském Sportpalastu: „Zde stojím já a tam stojí Beneš. Mezi námi musí být rozhodnuto.“ - V říjnu 1945 končí dr E. Beneš svoje poselství Prozatímnímu Národnímu shromáždění takto:

„V té chvíli voláme i my k svému národu a k národům ostatním: „Ano, tam stál Hitler a jeho řelí říše se vším tím, co znamenali, a zde stojíme my. A mezi námi bylo rozhodnuto: bojem na život a na smrt; vítězství povětých lidí nad nejčernějším zlem; soudem světa, historie a prozřetelství.“

Byla obdivována jeho logika a pracovitost. Muž rozumu - říkali někteří. Uvedme, co o citu říkal dr Beneš:

„Vzhledem k tomu, že se o mně tvrdí, že jsem jen mužem logiky a rozumu, musím povědět, že dvě věci považuji, shodně s Kantem, za absolutní, to jest takové, které nepodléhají žádné relativitě, které se nedají vážít ani měřit, které prostě bud jsou nebo nejsou. První z nich je cit. To je absolutní hodnota. Druhou absolutní věcí je dobrá vůle. A na svou dobrou vůli, což je symbolem pro poctivost, si nikým sáhnout nedám.“

Casto se o něm psalo, že je sportovec. Rád vzpomínal, jak hrál ve Slavii. Řekl o tom:

„Chci mít naprosto čisté svědomí. A protože sám ve svém nitru jsem si vědom, že jsem vykonal všechno, co jsem mohl, nikdy neztrácím hlavu. Je to filosofie jednoduchá, ale myslím, že správná pro každého veřejně činného muže. Je, pravda, zde v této věci také kus mé povahy; mně se v každé patálii vede dobře. Od svého mládí jsem sportovec a část sportovních zásad převádím i do svého veřejného života. Když hraji tenis a prohřívám už pět nula a můj protivník už má setball, pořád ještě věřím, že vyhraji a svůj poslední míč hraji se stejnou rozhodností jako míč první.“

Jako T. G. Masaryk, byl i E. Beneš abstinent a nekuřák. Řekl o tom:

„Jsem abstinent, nepiji, nekouřím, ale to neznamená ještě, že jsem asketa. Ne, také já mám rád život, silně jej prociťuji a prožívám. Jenže požitky života nacházím v jiných věcech, ve své práci, a tu prožívám silněji snad, než mnozí jiní své osobní záliby, a s plnou radostí života. Metoda mé práce spočívá v tom, že jsem za sebe nechával vždy mluvit své činy. Proto se neohlížím na to, co se kde o mně roztrhuje, jaké legendy se vyzpominají. Legendy vznikají a zas zaniknou, byť zlára byly vyzpomenuty jiné, neboť nakonec se přece zabíjejí samy.“

Jsem z rodiny chudého domkáře a ač jsem svým úřadem za války a po ní se stýkal s vrcholným špičkami společenského světa, mohl bych se já i moje žena s klidem vrátit do malé domkářské rodiny, v které jsem vyrostl. Po této stránce v mém životě nebylo a nebude přelomu. To je pro mne prostou otázkou lidské cti. A zde je také důvod, proč jsem demokrat a proč se o mém demokratismu nedá vůbec pochybovat! Proto také moje sociální cílení není vůbec otázkou.

Z mých rodných kořenů vyvěrá také můj cit národní, nejen z přesvědčení a filosofického názoru, proto je můj národní cit samozřejmostí a nikým si naň sáhnouti nedám.“

Rádké chvíle dpočinku trávil v Sezimově Ústí. Takto popsal K. Čapek Benešovo Sezimovo Ústí:

„Na temeni pahorku je dům pana presidenta: hladký, světlý a rozložitý, s nízkou prejzovou strechou, připomínající domy někde od Středozemního moře, pomalu (neboť příroda má své tempo, které se žádnou lidskou usilovností nedá popohnat) obrůstající klematismem. A kolem je na nějakých deseti hektarech bujná a pěkná louka s kouskem starého lesa; říká se tomu park, a za nějakých třicet let to skutečně park bude; bude alej vysokých stromů vedoucích k vratům; budou modré a zelené jehly starých smrků a jedlí, budou šedo zelené kupy borovic, budou stíhlé jalovce a stříbrné březiny. Ted je to ještě mlází, ale má se k světu; o to se stará sám pan president s hadicí, zahradními nůžkami, žebřkem, lýkem a vším ostatním, co náleží k zahradnické dendrologii. Květiny, skalky a růže, to je, abychom tak řekli, referát plavé choti pana presidenta; tam vládne ona s kypříčkou a lopatkou v ruce, pleje, přesazuje, kypří a čistí; ale všechno, co roste jako strom a chce růst po staletí, si vyhradil pak president. Na stromy je totiž třeba nesmírné vytrvalosti a optimismu; stromy se nesázejí a nepěstují pro ted, ale pro desítky a sta let, tak říkají pro dějiny, tak jako národy a státy. J. S.“

Jiří Rébl-Volyňský:

Odešli ...

Září před jedenácti lety —
Byl smutný den, tak jako dnes...
tak, jako dnes, v přírodě kvetly
karafiáty, astry, vřes...
tak jako dnes líbalo slunce
matičku Prahu, Hradčany,
a jako dnes Vltavy vody
se leskly stříbrem protkány...
I tehdy dozrávaly plody,
prapory smutkem planuly
a tentýž bol rozrýval srdce
a tytéž slzy kanuly...
Sel tehdy průvod z Pantheonu.
prapory pochýlené nes,
provázen plácem milionů
a na lafetě rakev vez...
tak jako dnes...
Odcházel tehdy v rodné Lány
Osvoboditel milovaný
tatiček Tomáš Masaryk...

A letos zase přišel září
s truchlivým vyzváněním hran...
a znovu nářek v celé zemi
a smutkem vane se všech stran...
Zas jako tehdy kvetou astry
a na pažítě rudne vřes,
zas jako tehdy slunko líbá
Hradčany, Prahu, pole, les...
zas jako tehdy slzy kanou
a srdce lidu krvácí
a jako tehdy z Pantheonu
se průvod velký potácí...
Prapory, svíslé na pól žerdi,
se kloní dolů schýleny
a na lafetě v rakvi černé
odchází člověk milovaný...
Odchází Velký Budovatel
provázen věrnou družkou svou,
provázen lidem, kruhem přátel,
slzami, nářkem, modlitbou...

Odešli Velcí Demokraté...
však cesta k jejich hrobce prostě
po věky věkův nezaroste.
Sem chodit bude národ český
v dni radosti i v dobách těžkých
a národy všech světadílů
sem chvátat budou pro posilu
V Praze 8. 9. 1948.

T. G. Masaryk

Do dnů rozjitřených smrti druhého
presidenta republiky dr. E. Beneše
tíše vpadla vzpomínka na úmrtí pre-
sidenta Osvoboditele T. G. Masaryka.
Už jedenáct let spí na lánském
hřbitůvku. Mnoho bolesti, bojů a
obětí vložil osud do jedenácti let,
které od té doby uběhly. Mnoho se
změnil svět. A přece postava T. G.
Masaryka s odstupem času v životě
národa nezapadá. Naopak: dorůstá
přímou do rozměrů legendárních.
Osud byl vliďný k T. G. Masarykovi,
jako by mu chtěl ukázat vděčnost
za práci, kterou vykonal nejenom
pro svůj národ, ale pro celý svět.
Rozhodl tehdy, aby T. G. Masaryk
odešel dříve, než republika, kterou
vytvořil, byla zaplavena vlnou toho,
čemu odporoval celou svou podstatou.
Masaryk byl humanista. Právě proto
ho snad osud odvolal ze života dříve,
než republika Československá, k níž

Lid tvůrcem svých zákonů

se upírala veškerá práce velkého humanisty, byla okupována nacisty.

Není hned v dějinách lidstva postavy s tak pohnutým životem, jak měl T. G. Masaryk. Je opravdu těžko najít, která jeho struna zněla v jeho životním dile nejasněji. Masaryk, to byla životní jednota. Bohatství jeho činů, bojů, úspěchů a vítězství vyrůstalo stále z jedné a týchž kořenů. Tyto kořeny tvořila víra v člověka, humanita, úsilí, aby člověk člověku byl druhem. K této víře se družila podivuhodná činnost. Masaryk byl silný tím, že pevně věřil. Byl silný i tím, že pro svoji víru dovedl bojovat. Když na sklonku první světové války zvítězil a vrátil se jako prezident samostatného státu, dovedl pro něj usilovně pracovat. Oficiálně jeho heslem bylo: „Pravda vítězí“. A Masaryk toto heslo doplňoval neoficiálně, ale o to pravdivěji: pravda vítězí, ale dá to fůsku.

Masaryk hluboce věřil. Překypoval chutí k činům, k akci. Proto dal na sklonku minulého století tolik nových myšlenek českému národu. Za pravdivý život svého národa ve svobodě dovedl jít do boje za hranice v letech, kdy jiní už odpočívají na zápraží svého života. Humanita a činnost přiblížily Masaryka k pracujícím. Šel vždy k podstatě věci. Proto nezástával při pojetí svobody, která by také nedávala poctivý a zasloužený kus chleba. Rekl: „Neuznávám idealismu, který zapomíná na chléb.“ To jej přiřadilo k širokému proudu dělnického hnutí.

Na sklonku svého pozhnaného života přemýšlel o svém nástupci. V tom se podobal pečlivému hospodáři, který chce vědět, jak bude postaráno o grunt, až zavře oči. T. G. Masaryk věděl, že nestačí svobodu jenom vydobýt, ale že je potřebí také ji zajišťovat. Proto tehdy doporučil za svého nástupce svého žáka a spolupracovníka dr. Edvarda Beneše. Ten převzal jeho odkaz a dovedl za něj bojovat plnou horoucností svého srdce i silou jasného rozumu. Znovu musil žák a pokračovatel a nástupce T. G. Masaryka odejít za hranice a znovu musil zápasit o humanitu a tedy i o československou svobodu. Znovu tento zápas skončil vítězně. Znovu se ukázalo, že pravda vítězí.

T. G. Masaryk žije ve svém dile, žije v Československé republice. Jeho příklad nás zavazuje, abychom uskutěčovali výzvu k lidskosti, jejíž T. G. Masaryk byl čínským významcem. Ci.

Rudá růže

Na úmrtním loži spočíval dr. Edvard Beneš. V tváři byl klidný. Na bílé pokrývce ležela rudá růže. Každý si domyslí, kdo položil rudou růži na úmrtní lože. Byla to paní Hana Benešová, chof a nejbližší druh zemřelého prezidenta. Snášela s ním opravdu „všecko dobré i zlé“, jak to přikazuje manželství. Z četných fotografií při oficiálních příležitostech i v fídkých chvílích, které

Ministerstvo spravedlnosti zahájilo z pověření vlády urychlenou kodifikaci našeho nového právního řádu, která má být skončena do roka. V čem bude spočívat tato kodifikace našeho právního řádu? Na tuto otázku lze odpovědět tímto konstatováním:

Již při tvorbě našeho právního řádu po první světové válce upozorňovali někteří pokrokoví právníci, že není myslitelné, aby právní řád, který se má těšit důvěře a vážnosti lidu, byl vytvářen za zavřenými dveřmi ministerstev lidmi, kteří zhusta nemají vztah ke společnosti a jejím problémům. Za podobného stavu věci nemohly ovšem dojít tyto pokrokové názory uplatnění, protože hlavním úkolem právního řádu první republiky bylo zajistit hospodářské a politické posice vládnoucí třídy, kapitalistů. Teprve lidově demokratický režim a jeho ministerstvo spravedlnosti dávají pracujícímu lidu možnost, aby mohl spolupracovat při vytváření zákonů, kterými se bude v budoucnu řídit.

Jaká bude praxe této spolupráce? Ministerstvo spravedlnosti má zájem na tom, aby celá tato akce nové zákonodárné práce byla prováděna celonárodními veřejnými organizacemi a institucemi. Budou to tedy především akční výbory Národní fronty, odborové organizace, Jednotný svaz českých zemědělců, Svaz české mládeže, Svaz bojovníků za svobodu, Rada čs. žen a zejména Svaz zaměstnanců justiční služby a odbočky Jednoty čs. právníků, které v diskusích pojednají o všech změnách a novinkách našeho nového právního řádu.

V naší právní a legislativní praxi je to významná pomoc a podpora. Máme zájem na tom, aby všechny zákony, které řídí a upravují náš veřejný život, vycházely z ducha a zkušeností nejšířších vrstev pracujícího lidu, protože jen tak může být k novému právnímu řádu důvěra. Dříve právníci z ministerstev dbali jen na literu zákona, bez ohledu, že již latinské přísloví pravilo, že litera zákona zabíjí. Diskuse, které budou vedeny ve zmíněných organizacích a institucích, budou mít na paměti především ducha zákonů, jejich praktickou použitelnost, s vyloučením všech byrokratických a právnícky nesrozumitelných háček, k nimž byla

v naší veřejnosti největší nedůvěra.

První diskuse naší veřejnosti bude vedena o novém právu rodinném a manželském. Již z toho, jakou věc ministerstvo spravedlnosti předkládá veřejné diskusi, vysvitá, že tu je opravdová a upřímná snaha moderně a demokraticky vyřešit všechny problémy, které přináší náš rodinný a manželský život a jeho existenci postavit na nový, v duchu doby upravený právní řád. Bude jen záležet na naší veřejnosti, na pracujících vrstvách našeho lidu, aby správně pochopily úmysl a snahu ministerstva spravedlnosti a hojnou účastí při diskusích spolupůsobily na vzniku nového řádu, postihujícího a zajišťujícího vymoženosti našeho lidové demokratického řádu.

Zlepšení dávek

v mateřství

Dne 1. října t. r. vstupuje v účinnost zákon o nemocenském pojištění podle zákona o národním pojištění, kterým se provádí nová úprava dávek v mateřství. Tyto dávky však platí již pro porodu, které se staly v době od 15. srpna do 1. listopadu. Je tedy praxe o dávkách v mateřství příznivější, neboť tyto dávky vstupují dříve v platnost, než sám nový zákon o nemocenském pojištění. Dávky, které poskytuje okresní nemocenská pojišťovna, jsou: porodné v mateřství v částce 2500 Kčs na jedno dítě, dále peněžitá pomoc v mateřství ve výši nemocenského za 18 týdnů, v nichž došlo k porodu, příspěvek 500 Kčs na porodní asistentku a peněžitá náhrada za výbavičku v částce 500 Kčs.

Na tyto dávky má nárok pojištěnka, která aspoň 270 dnů před porodem byla pojištěna, ale také ona pojištěnka, která vyhověla ostatním podmínkám, ale 6 měsíců před porodem přestala být pojištěna. Nárok na porodné, na peněžitou náhradu, na porodní asistentku a na výbavičku náleží též oprávněným rodinným příslušníkům, a to: manželce, družce, dětem za určitých podmínek do dokonání 25. roku a dále schovance, sestře a vnučce, případně sestře nebo dceři pojištěnce, vede-li pojištěnci domácnost a žila-li s ním ve společné domácnosti aspoň 6 měsíců před nárokem na dávku, nebo rozvedené manželce, má-li manžel k ní vyživovací povinnost.

a žensky půvabnou sdílet s manželem chvíle klidu a oddechu. Prozářela ho v dobách úspěchu, ale byla mu oporou v exilu, ve vyhnanství dovedla tam ve skromných poměrech vést domácnost a starat se vzorně o svého muže. Celý národ spojoval bezděčně s osobností druhého svého prezidenta i osobnost jeho choti, neboť je vídal téměř vždy pospolu. is.

Nový právní řád

Hluboké základní změny národního života a společenského po květnu 1945 a po únoru 1948 se nutně a přirozeně musí projevit i v právním řádu. Proto i právníci v ministerstvu spravedlnosti mají svou dvouletku, jejímž výsledkem bude nový právní řád, nové čs. právo.

Nový právní řád odstraní především nedotknutelnost soukromého vlastnictví, na němž stavěly staré zákony. Základní myšlenkou nového právního řádu bude ochrana národního majetku a ochrana majetku osobního, pokud byl získán poctivou prací. Tím budou dány pevné právní základy a záručky vývoje k socialismu a humanismu. Nový právní řád má vychovávat; chce vést lidi, osvobodit je od sobectví a vychovávat je k tomu, aby vytvořili mravní i hmotné předpoklady pro beztrždní společnost. Naši právníci se dali do práce již před únorem; návrhy z některých právních oborů jsou již hotovy anebo téměř hotovy.

Nový právní řád bude vycházet z košického vládního programu, z dalších programů vlády a zejména z nové ústavy. Trestní řád má chránit lidově demokratický stát, socialistickou výstavbu, osobu a její právo. Tresty mají vychovávat; chtějí zaměřit další trestní činnosti a chtějí, aby potrestaný byl zachráněn pro život. Tihla trestního činu bude měřena nebezpečím, jež přináší pro společnost; trest bude ovlivňován duchem socialistické společnosti, ale nebude ulehčovat činnosti rozvrátníků.

Vláda dala od února příležitost všem, kteří chyběli, aby své chyby poznali a aby se zařadili do života. Důkazem toho byla široká amnestie, kterou vyhlásil prezident Klement Gottwald. Dnes již končí údobí, kdy vláda nechťela trestat, ale chtěla přesvědčovat a vychovávat; skončilo již údobí, jež reakce považovala za slabost. „Ode dneška — pravil ministr spravedlnosti dr. A. Čepička — nedáme se již zdržovat a najdeme pádné prostředky, abychom přesvědčili ty, kteří o tom pochybují.“ V téže smyslu se na projevu v LŠ-ni vyslovil také předseda vlády A. Zápotocký.

V novém právním řádu bude důsledně uplatněna rovnost muže a ženy v rodině i společnosti. Nebude dáte již jen možnost, ale povinnost uzavřít sňatek před státním úřadem. Rozvodové řízení bude upraveno tak, že soud dá možnost k rychlému rozložení manželství, bude-li odůvodněno a bude-li postaráno o výchovu dětí atd.

„Nic nám nepomůže o lepším životě v lidově demokratickém státě mluvit, nevytvoříme-li lepší podmínky pro lepší život. Socialismus nelze nadekretovat, musíme životem vychovávat k socialismu,“ pravil ministr dr. A. Čepička. Právní řád nesmí být jen novými normami. Musí žít ve svých lidech. A tomu chce nový právní řád pomáhat.

Nástup k zlepšování výživy

Není pochyby o tom, že loňské katastrofální sucho zasáhlo rušivě do celého našeho hospodářství, nejtěžší samozřejmě postihlo sektor zemědělský a v důsledku toho také náš výživový plán. Přesto, že se nám dostalo vydatné pomoci v dovozu chlebového a krmného obilí ze Sovětského svazu, musili jsme si uložit řadu omezení, která byla nutná, jestliže jsme nechtěli žít v podstaty. Tato politika byla jediné správná a umožnila vládě, aby nyní, kdy se vytvořily předpoklady pro zlepšování potravinových přídelů, bylo k němu také přikročeno.

Že se tak nestalo bezprostředně po žních, mělo své důvody. Žně se vlivem povětrnostních poměrů poněkud zpozdíly a sklizeň bylo pak nutno provádět co nejrychleji, poněvadž všechny druhy obilí dozrávaly téměř současně. Tím se opozdil i výkup obilí a přehled o výsledcích sklizně. Žádný rozumný hospodář nevydává z toho, co nemá ještě bezpečně zajištěno. Proto vláda zcela správně vyčkala se zvýšením potravinových dávek až do doby, kdy bylo možno výsledky sklizně alespoň zhruba odhadnout. Spotřebitelé však o nic nepřišli, neboť zvýšení potravinových dávek dostanou v říjnu se zpětnou platností od 1. září.

Nová úprava potravinových přídelů pamatuje především na děti a mladistvé, neboť v zajištění jejich zdraví a tělesné zdatnosti tkví budoucnost národa. Zvýšených přídelů chlebovín, tuků a cukru dostává se dále všem

pracujícím bez rozdílu oboru pracovního zařazení, neboť tato kategorie spotřebitelů nese hlavní tíhu budovatelského úsilí a každému z nás je zřejmé, že toliko z práce a stupňované výkonnosti nám může vzejít další vzestup životní úrovně a tedy především další zlepšení naší výživy. Do skupiny pracujících jsou zařazeny i ženy pečující o nedospělé děti na doklad, že také jejich podíl na budovatelském úsilí je spravedlivě hodnocen. Pokud jde o zvýšení dávek bramborů a jednorázové přídavky vánoční, dostává se jich všem spotřebitelům bez rozdílu.

Zvýšení potravinových dávek, které vláda právě ohlásila, je, jak naznačil předseda vlády A. Zápotocký ve svém výkladu k novinářům i ve svém rozhlasovém projevu k celé veřejnosti, jen prvním krokem na cestě k dalšímu zlepšování výživových poměrů. Bude ovšem záležití především na zemědělci, aby zlepšené výsledky letošní sklizně nejen v obilí, ale i v ostatních produktech mohly být spravedlivě rozděleny všemu obyvatelstvu. Je zejména nutno, aby zlepšené podmínky chovu a výkrmu dobytka se projevíly zvětšenými dávkami mléka a ostatních živočišných výrobků. Volání po zvýšené výkonnosti musí nalézt sluchu nejen u dělnictva a všech zaměstnanců průmyslu, řemesel, kanceláří a úřadů, ale zejména také u zemědělců, na jejichž aktivní součinnosti bude velmi záležet, jakým tempem se naše výživovací poměry budou vracet do normálních dob. P. a H.

Po žních

Letos více než kdy jindy každý sledoval, jaké budou žně. Někteří se domnívali, že příznivé zprávy o úrodě a sklizni se projeví již v nejbližším zásobovacím období. Nestalo se tak a je to přirozené. Přídelové hospodářství se připravuje a musí připravovat ve větších obdobích, než aby mohlo rychle reagovat na první obilí, které bylo vymláčeno. Po dobré úrodě a zdařilé sklizni nám spadne kámen ze srdce a že špatné loňské sklizně zůstane nám jen velmi trpká a smutná vzpomínka; ale stopy loňské špatné sklizně nezmizí úplně letos; projeví se ještě i později.

Jisté dobré žně se projeví příznivě v našem zásobování. Je však nutno si dobře uvědomit, že náš blahobyt není závislý jenom na jedné žni. Nestáčí dobrá úroda v jednom roce. Chceme-li se starat o trvalý národní blahobyt, musíme pečovat také o to, aby žně celého národa nejen na polích, ale ve všech oborech výroby byly stále lepší a rok od roku větší.

Jsme současně státem průmyslovým i zemědělským. To znamená, že hospodářsky nezávisíme jenom na našem zemědělství a na jeho sklizni, ale také na průmyslu. Jsme státem exportním. Tím náš blahobyt závisí

na tom, kolik a jakého zboží vyvezeme. Letos jsme museli hodně vyvážet, protože jsme museli dovézt mnoho potravin. Ale i když budeme moci snížit dovoz nezákladnějších potravin, které nám letos dá naše sklizeň, zůstaneme i ve své stravě hodně odkázáni na dovoz. Při výrobě umělých tuků jsme na příklad téměř úplně odkázáni na cizinu. Jsou celé obory průmyslu, které jenom některé suroviny mají doma, jiné musejí dovážet. Je to zejména textil, který je úplně odkázán na dovoz surovin. Abychom tyto suroviny mohli dovážet, musíme vyvážet hotový textil, i když víme, kolik je ho u nás doma potřebí.

Po dobrých žni nestačí však založit ruce do klína. Ne. Čeká nás ještě mnoho práce; musíme si uložit ještě odříkání, než dostaneme to, co bychom si přáli a co bychom potřebovali. Chceme-li se k tomu rychle přiblížit, musíme se řídit jednou radou: zvýšit a zlepšit práci! Při dobré vůli to půjde, neboť není oboru, kde bychom nemohli pracovat více a lépe než dosud. Dobře žně nám dají letos více chleba. Stále však je potřebí si opakovat staré a osvědčené české přísloví, že bez práce nejsou koláče.

TELEVISE nastupuje

Hlásí se už televise — nedávno na MEVRO a teď na PVV — někteří se dokonce domnívají, že už to trvá dlouho, že televise je příliš dlouho ve stadiu příprav a pokusů. Tito nedočkavci by si měli dobře uvědomit kolik překážek a nesnází musela překonat věda, než se na stěně elektronky v televizním přijímači — tak, jak je tomu dnes — objeví přesný, neskreslený a jasný obrázek. Věda a technika vytvořila nového umělce. Tenkým a jemným, neviditelným a přesným štětcem z elektronů kreslí na stěně obrazovky nekonečně rychle a přitom přesně jednu čáru obrazů za druhou. V jedné vteřině se vystřídá v televizním přijímači — podobně jako v biografu — dvacet pět okrázků. Každý z nich se rozdělí, rozloží v televizi na několik set jemných řádek, které se skládají z celých set drobných bodů. Čím tyto body jsou jemnější, tím je jemnější a dokonce lepší i televizní obrázek, ale tím je jemnější, citlivější celá činnost přístroje ne právě jednoduchého.

Tím se také televise dostává na krátké vlny. To je další nesnáz. Krátké vlny mají mnoho výhod. Šíří se přímočaře. Proto televizní stanice obsáhne jen takový okruh, odkud je zhruba vzdět. Je to asi 50—90 km. Proto televizní vysílačky musí být na vysokých objektech. Na př. v Paříži na Eiffelově věži, v Praze při pokusech na Petříně. Střední vlny — na kterých posloucháme rozhlas — obsáhnou celé kraje a státy. Pro televizi je nutno postavit tolik stanic, aby každý měl nějakou stanicí ve vzdálenosti asi 50—90 km. Jinou vesnází televise je světelnost. Jsou sice systémy, které obrazy promítnou i na stěnu, ale jsou stále ještě ve stadiu pokusu.

Jako rozhlas, tak i televise bude mít velký vliv na celý život kulturní, ba i politický. Vytvoří — podobně jako rozhlas a film — svým způsobem nový obor umění. Prozatím televise úzce spolupracuje s filmem, ale jistě doroste tak, že bude zcela novým a samostatným oborem umění, novým stylem reportáže, novým druhem zpravodajství. Vše to bude tím účinnější, že vedle mluveného slova televise položí důraz na viditelný, věrný obraz. Jsou už i pokusy — a zdařilé — s barevnou televizí.

Před čtvrt stoletím začínal u nás rozhlas. Začínal z mála, v Kbelích, v plátěném stanu. Měl maličko posluchačů. Dnes má několik silných vysílaček a přes dva miliony posluchačů. Dnes začíná u nás televise. Zase obdivujeme a budeme obdivovat první televizní přijímače a zase se stane televise živou a nepostradatelnou částí kulturního života. Je vidět, jak technika se stará nejen o hmotné stránky našeho života, ale také o hlubší život kulturní a duchovní.

Odborové hnutí a Sokol

Důležitým pokrokem v naší tělovýchově a v našem sportu bylo její soustředění v jednotné organizaci, v Sokole. Tím byly vytvořeny předpoklady, aby bylo možno splnit slova: Co Čech, to Sokol, a tím také byla vytvořena základna, na níž široké vrstvy pracujících mohou pěstovat sport a tělesnou kulturu. Jde zejména o pracující mládež, o to, aby vyrůstala dobře a zdravě fyzicky i mravně.

Po XI. Všesokolském sletě se sokolské jednoty zbavují rozvrtných a reakčních jednotlivců, kteří chtěli Sokol postavit proti lidové demokracii a proti pracujícímu lidu. Organisačně i myšlenkově Sokol prochází přestavbou, která z něho má učinit mohutnou organizaci, uskutečňující v nových poměrech staré a osvědčené pokrokové myšlenky Tyrše a Fügnera. Tím také padají poslední překážky, pro něž až dosud velká část dělnictva se nezúčastnila činnosti v Sokole. Tím je však také dána možnost, aby dělnictvo se stalo páteří sokolské organizace, přivedlo ji

k novému rozkvětu a bylo při tom i spolehlivou zárukou pokrokového posilání Sokola při budování lidově-demokratického a socialistického Československa. Proto vyzvalo představenstvo ÚRO, aby závodní tělovýchovná byla převedena do jednotné tělovýchovné organizace. Tam, kde jsou vhodné podmínky, se mají zakládat za podpory Revolučního odborového hnutí závodní jednoty sokolské. Členové a funkcionáři ROH mají hromadně vstoupit do Sokola.

Odborové hnutí má dnes daleko větší a širší úkoly než dříve. Stará se o fyzické a duševní zdraví pracujících a proto zřizuje při všech svých orgánech tělovýchovné referenty. Bude nutno postupně vybudovat nová hřiště, stadiony, tělocvičny, opatřit tělocvičnou a sportovní výzbrojí a tak dát statisícům pracujících možnost pěstovat sport a tělesnou výchovu. Tím se stane Sokol v duchu jeho tradic účinným pomocníkem při výstavbě naší lidové demokracie.

Nová organizace

sběru odpadových surovin

Chceme-li dosáhnouti v našem hospodářství rovnováhy, z níž bylo vyřinuto jednak šestiletou okupací a válkou, jednak znovu loňským katastrofálním suchem, musíme se snažiti nejen o slupňování výroby, ale také o to, aby nám nikde, žádnými mezery neunikaly hospodářské hodnoty. S tohoto hlediska vyplývá také oprávněnost zosířené boje proti černému obchodu, který podkopává ozdravující proces v našem hospodářství, odvádí vyrobené statky pokoutními cestami a vytváří tak uměle nedostatek zboží, jehož by se jinak, třeba ještě v omezeném množství dostalo na všechny.

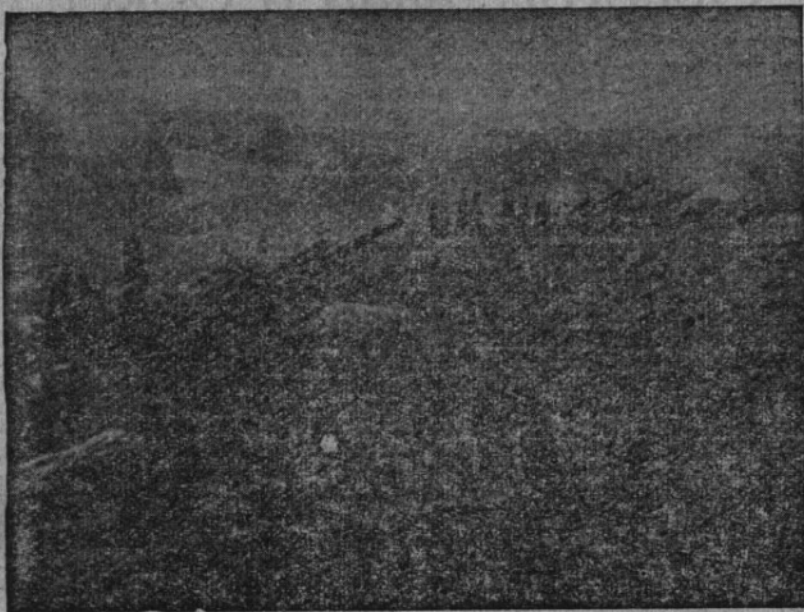
Stejně tak je důležité, abychom nevyhazovali cenné hodnoty přímo na smetišť, jako se děje s mnohými důležitými látkami, jejichž povšechné označení za „odpadky“ svádí k tomu, aby byly považovány za zcela neužitečné. Jestliže dnes jsme nuceni vyrovnávat slupňovaným vývozem zboží schodek, který vznikl v bilanci našeho zahraničního obchodu následkem loňské neúrody, je neméně potřebné, abychom se vyhnuli dovozu zbytného zboží, které si můžeme opatřiti z vlastních zdrojů. Je to značné množství surovin, jež můžeme získati řádným podchycením a zužitkováním odpadků. Dnes již není pochyby o tom, že zužitkování odpadků je nezbytným doplňkem hospodářské činnosti. Nasvědčuje tomu skutečnost, že sběr odpadových surovin provádějí ve velkém měřítku státy, které můžeme označit za bohaté, jako Sovětský svaz, Spojené státy, Anglie, Holandsko, Švýcarsko a j.

U nás dochází nyní po předchozích zkušenostech k nové organizaci sběru

odpadových surovin, jehož řízení a provádění bylo svěřeno národnímu podniku „Sběrné suroviny“. Jeho úkolem bude dosáhnouti nejen pravidelného a plynulého sběru, ale také účelné distribuce a přísunu sebraných surovin do výroby. Obor činnosti národního podniku nebude malý a má se prozatím týkati těchto druhů surovin: železo a barevné kovy, textilie, papír a celuloza včetně filmů, guma, sklo, korek, igelit atd., kůže a kožky, živočišné odpadky jako rohovina, kosti, žíně, srst, dále perli a posléze živočišné zlázy atd. pro zpracování na léčiva. Postupem doby bude možno k těmto oborům přiřaditi další.

V zásadě jde o to, aby sběr odpadových surovin zaujal v našem plánovaném hospodářství místo, jaké mu jeho významem náleží. V tom směru ovšem bude zapotřebí nejen širokého pochopení, ale také všestranné podpory celé naší veřejnosti, která si musí býti vědoma, že řádným sběrem odpadových surovin ušetříme nesmírné hodnoty a dosáhneme podstatně většího přílivu zboží na domácí trh.

Přihlašujte zahradnické učně do školy! Okresní národní výbor v Zatci upozorňuje všechny zahradnické podniky v okrese na povinnost včas přihlásiti učně zahradnické do jim určené školy v Děčíně-Libverdě nebo v Teplicích. Učně, kteří nemohou do školy dojíždět pro velkou vzdálenost nebo špatné komunikační spojení, je třeba přihlásiti v internátě při této škole.

Peklo Dukly

Když 30. září ráno zahřměly první rány dělostřelecké přípravy, když po ní vyšly československé jednotky, podporované jedenácti tanky tankové brigády do útoku, když začaly lámat tvrdošjný odpor nepřítele a vnikat do jeho posic, byl celý čs. sbor pod vládou veliké myšlenky: dnes, možná už dnes učiní vojáci první kroky na půdě domova.

Šli v řevu německých granátů a skučení min, šli přes mrtvolu nepřátele, kteří se jim pokoušeli hradit cestu, prošli Barvinkem a Zindranovou, zmocnili se výšin za nimi. Skupiny automatčků 1. čs. brigády se u kóty 578 přiblížily těsně k československé hranici.

Dukla stála Němce hory mrtvých. Neptali se, co bude stát nový pokus zadržet Čechoslováky na samém prahu jejich vlasti. V poledne rozpálili hlavní svých děl a minometů a hnali řady otupělých nacistických žoldáků do protiútku. Dvakrát si rozbili hlavy o tvrdost našeho odporu. Musili jít po třetí a obětovat všechno, aby vytlačili Čechoslováky s výšin před Zindranovou.

Na severních svazích bezejmenné výšiny, jejíž tři vrcholky tvořily trojlístek, zůstalo několik automatčků, kteří po celé čtyři hodiny odráželi náporů Němců. Děla do nich bila, nepřítel, hnaný svými veliteli si lezl pro smrt až na vzdálenost 30 metrů — automatčci vydrželi. Pak zaduněla děla 1. čs. sboru, jednotky se vrátily a smetly Němce s výšin.

Nepřítel běsnil. Z obrovského nakupení jeho děl a minometů se lil nepřetržitý proud granátů a min. Za první den ofimého útoku na průsmyk vypálil na posice 1. čs. sboru

pět tisíc dělostřeleckých nábojů.

Tak jako před kótou 534, tak jako u hory Girové, tak se nyní jednotky sboru bily o bezejmenné výšiny za osadami Barvinkem a Zindranovou. Z jejich rozbitých svahů vyhřezlo kamení s hlinou, mezi jámami zůstala těla těch, kteří už takřka viděli domů, a přece jim nebylo souzeno dojít. Klid mrtvých zavazoval živé k pohrdání smrti.

1. čs. sbor už měl své vhodné pozorovatelné. Na jedné z nich stál Romaněnko, polním dalekohledem, který nepouštěl z rukou, ohlížel zelené vlny kopců, nekonečné řady karpatských údolí. Stál a myslil, nařizoval a žil jediným slovem: útočit. Útočit... útočit!

Na jinou z pozorovatelů těžce vystupoval starší menší muž v krycím ruském chalátu, aby sledoval boj své brigády. Ten první, Romaněnko, jehož krycí jméno neustále lítalo vzduchem při předávání rozkazů, byl generál Svoboda. Ten druhý, starší, byl generál Sázkavský, člověk, který netušil, že nedaleko odtud ho čeká konec.

Nepřítel, jako by se zapřísáhl, že Čechoslovákům znemožní vstup do jejich země, vynakládal všechno úsilí k obraně. Na počtu svých mrtvých, na nesmírné námaze a obětech, které stál každý metr této půdy, poznávali českoslovenští vojáci, jak ohromná je vojenská cena přirozených hranic státu, hranic, které nyní musili sami dobývat, když dříve jim nebylo dovoleno je hájit. Všechny výhody byly stále ještě na straně Němců.

Přes bezejmenné výšiny se přelévaly vlny útoků, tak jako se přelévaly přes kótu 534. Kouřová clena skrý-

vala postup SPO, pak československá pěchota vyrazila v doprovodu sedmi tanků. Strašlivá palba nepřítele zastavila útočící na jižních svazích bezejmenných výšin. Tank podporučíka Jasioka byl zničen. V jiném kapitán Vrána, další důstojník z Anglie, který přijel ke sboru bit s ním Němce, našel smrt hrdiny. Všechny pět ostatních potkala stejná zkáza.

Lhostejné podzimní nebe se dívalo na pekelnou vřavu uprostřed hor, Vrchy, hluboká údolí, zase kopce. Nic než hory. Sovětské vojáky potkávající se s československými je zastavovali otázkou: „Kdy už bude konec těch prokletých Karpat? Což u vás není stepí?“

Ale nikdy neztráceli svou důvěru a jistotu. Tak, jak byli zvyklí, i tady psali na křížovatkách cest své nápisy: „Vzali jsme Dněpr, vezmeme i Karpaty!“

Jejich 241. divisi se také podařilo napravo od 1. čs. sboru přejít Studený Verch a překročit československou hranici. Tady Čechoslováci nemohli chybět. V posledních hodinách 1. října se začaly jejich jednotky na rozkaz přesunovat do nového pásma činnosti.

V lesích okolo Studeného Verchu bylo přítmi džungle. Studený déšť orčel mezi stromy, lidé, obtíženi nákladem munice a potřeb, nezbytných pro boj v horách, se vlekli po rozblácených a zatopených strmých cestách. Odpočinek, spánek, to zase byly věci pro Čechoslováky nejestupné. Bojovali dva dny u Zindranové, teď, po celodenní dřině v horách půjdou bojovat znovu.

Studená mokrá noc u Studeného Verchu. Vpravo nepřítel, vlevo nepřítel, všude v slizské černi nebezpečí. Tam někde vpředu hranice. Pak v bezútešném lijavci ranní útok.

Bahno, strmé kluzké svahy, zima, vyčerpanost. Ani jídlo sem nemohlo být pravidelně dopravováno. V džunglových lesích nebylo vidět. Skupiny německých automatčků se mohly odvážit předpádů z největší blízkosti. Byl-li raněn jeden Čechoslovák, znamenalo to oslabení o pět lidí. Čtyři ho musili nést do vzdálenosti až pěti kilometrů od prvního sledu, odkud mohli teprve po prvních sjízdných cestách odjíždět povozy do týlu. Veliké zatížení bojujících překročilo meze únosnosti. Mohlo-li muže něco povzbudit, pak to bylo jen vědomí, že několik kroků před nimi, tam někde za mlhou deště začíná půda republiky.

Stejně jako muži snášely i ženy útrapy a potíže, kterými je zahrnovaly počasí a příroda. Pšarčky na štábech nepracovaly v krytu za stolem, ale se strojem, zaléváním deštěm na kolenou, uprostřed bahna a rozmočeného písku.

Odvážné skupiny automatčků pronikly přes hranici, uprostřed nebezpečí okusily štestí stát po letech na zemi, která znamená domov. Uviděly hraniční kameny. Spatřily však také německá děla v osadě Krajná Porubka první slovenské obci, kterou měly takřka na dosah. A která jako ostat-

ní čekala na chvíli, kdy v blátě ústupu zmizí špinavá bota uchvatitele.

Prapory neměly už ani tolik mužů, co dříve rota. Profídle řady se ztrácely v nesmírnosti lesa zatopeného deštěm. Muže udržovala na místech jen nezdolatelá síla jejich vůle. Tak je zastihl rozkaz vrátit se do prostoru Barvinka, kde měli zabránit nepříteli v pokusech o úder.

1. čs. sbor, zástup mužů, kterým závaží únavy rozbilo poslední předstupu o mezích lidských sil, nastoupil zpáteční cestu k průsmku, cestu strašnými lesy a pustotou karpatských kopců. Kilometr za hodinu, jen tolik jim dovolily bláto, neschůdný terén a jejich vyčerpanost.

Vrátili se, zaujali obranu, připravili se. Zajatec, kterého přivedl průzkumný oddíl, prozradil, že za průsmkem se už mezi Němci šíří únava.

Teď nadešla velká chvíle Čechoslováků.

Velitel 1. čs. sboru, generál Svoboda nařídil okamžitě vyslat průzkumy, zjistit přípravy nepřitele k ústupu a nedovolit, aby se mohl odpoutat.

Nastával den 6. října. Památný den, který se navždy vtiskl do mysli všech vojáků 1. čs. sboru. V jeho kalných hodinách se uskutečnil sen, který se kdysi zrodil v hlavách těch prvních z Buzuluku. Daleká cesta byla za nimi. Teď budou bit a trestat vrahy na své půdě.

S příchodem svítání vyrazily jednotky 1. čs. samostatné brigády řádů Suvorova a Bohdana Chmelnického. Nenadálým a pro nepřítel překvapujícím útokem zničily německé odpory, bránič dukelský průsmyk. V osm hodin ráno už překročily československou státní hranici.

Procházel kolem československé vlajky, kterou tam zatkla průzkumná hlídka, postupovaly ve hřmění nepřátelských děl, procházely minovými poli, bojovaly. Zleva se na ně s úžasem dívala první slovenská osada Vyšný Komarník, nemohoucí pochopit, že už je svobodná.

Strádání, rány a hrůzy měsíčního boje byly zapomenuty. Karpaty byly překročeny. Ženisté sboru, kteří už v průsmku klidně vyzývali smrt, odstraňující nastrožené miny, stupňovali československé půdě svou ostražitost.

Muži 1. brigády, s tvářemi strhanými únavou a nevyspáním, pronikali dál, poráželi přehajícího nepřítel a sami podléhali dojetí. Konečně byli doma... S nimi jako by kráčely neviditelné stíny slavných mrtvých. těch od Sokolova, Kijeva, Bílé Cerkve...

Devět dalších hrdinů vstoupilo toho památného dne v řady těch, jimž bylo dopřáno bojovat za svobodu svého národa, ne však se jí dožít. K nim, právě když se octl na vytoužené hranici, se přiblížil sám velitel 1. brigády, generál Sázavský. Čtyřicet metrů od hraniční čáry najelo jeho auto na časovanou nálož. Byl pochován na hranici státu, který přišel o

MNO na chmelu u volyňských Čechů

Skpt. Alois Marek

Necelých dvacet km severozápadně od Litoměřic leží malá osada Držovice, ohraničená na východě Sedlem s výhledem k Hradci, nejstarší evangelické vesnici v Čechách, na severu Bukovinou, jejíž lesy mají spojení až s Ještědem a na západě pahorkatinou Dubí, která brání pohledu na Jizerské hory. Dvacet tři domovní čísla byla až do roku 1945 obsazena zuřivými henleinovci, o jejichž práněmekém původu svědčí ještě dnes prosvítající nápis: „Franz Vanek, Kolonialwaren.“

Květnová revoluce vyčistila celý Máchův kraj. Na místa Němců přišli čeští hraničáři, aby se ujali dědictví svých předků. Ve svém středu uvítali čtyři rodiny až z Volyně a od nich si dali říci, proč v minulosti náš pracující lid musel odcházet do ciziny za obživou.

Již v roce 1876 vystěhoval se Jan Bubla z Lounska s celou rodinou na Volyn, aby tam pracně vydobyl pro ni chléb. Zakládá selskou usedlost v Mirohošti. Ve druhé světové válce i jeho vnuci vstupují do 1. čs. samostatné brigády v SSSR. Procházejí Duklou nejen vyznamenání, ale i těžce ranění, aby se přece jen všichni sešli s rodinami v Držovicích. Následky válečných útrap a zranění brzo vytrhávají Josefa a Antonína z nového prostředí a tak jen Jan Bubla a dvě vdovy hospodaří na polích, které kdysi musel opustit jejich děd. Jako další Volyňák hospodaří v Držovicích Josef Cinert, který rovněž byl dvakrát těžce raněn v řadách zahraniční armády v SSSR.

A právě k těmto volyňským Čechům nastoupila dne 1. září 1948 14denní chmelová brigáda příslušníků MNO. Důstojníci, rotmistři, civilní zaměstnanci, muži i ženy přišli pomoci sklídit zelené zlato. Kdy se v minulosti stalo, aby plukovníci věnovali svou dovolenou namáhavé a nezvyklé chmelářině či jiné práci na hospodářství? — a přece nálada od prvního okamžiku byla dobrá. Nikdo z brigády na chmelu v životě nebyl.

svobozovat. Okolo jeho hrobu vznikl později hřbitůvek, kam byli pochováni hrdinové dukelské bitvy.

Velitel 1. čs. sboru, generál Svoboda, vyjádřil políbením státní vlajky, vetknuté u hraničního sloupu to, co cítil každý z vojáků. Radost, dojetí a vážný slib neustat. dokud celé dílo nebude dokončeno.

Krátce před polednem byla 1. brigáda už v Nižním Komarníku 3. brigáda scházela přes kopce a lesy k silnici.

Jásot a nadšení propukaly mezi

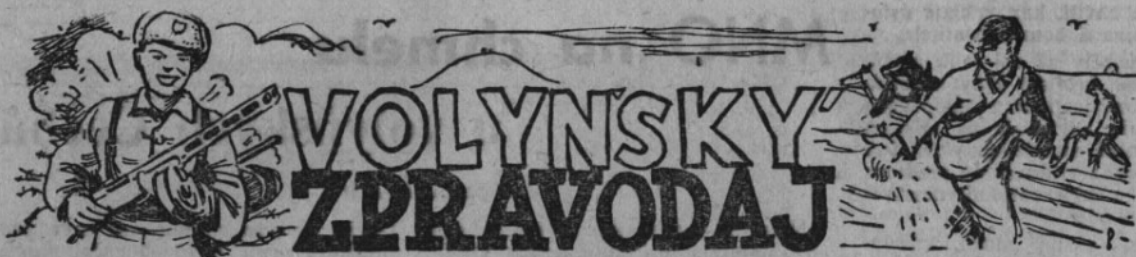
Druhý den se zasedlo s koši pod chmelové pruty a závod začal. Podle hospodáře „neodborníci“ dosáhnou tak asi 7 věrtelů denně! Samozřejmě, že vojáci musejí udělat o kapánek více! A tak hned první den je průměr na muže či ženu 10 věrtelů. Snad je to málo, ale, kdo jednou trhal ty „hrozinky či konvalinky“, ten ví, že se jich do věrtelu vejde hezkých pár stovek. Zdána bolí, oči už šilhají, z prstů teče krev, ale chmelnice stále září radostnou náladou. Večer skoro za tmy do vesnice, večere, pak chvíli beseda s hospodářovou rodinou a již na kutě, aby ráno za rosy se znovu nastupovalo. Není čas na nic, protože „nejde o peníze, ale o čest“. Jde o to, kdo bude poslední v pořadí a také o to, aby večer hospodář musel říci: „Dnes jsem vám zase nestačil sušit!“ To je nejkrásnější odměna chmelářům-vojákům.

Chmelová brigáda přinesla pro nás však i jiné cenné poznatky. Každý z nás již letos zrobil něčakou tu hodinu na žních a přesvědčil se, že ne každý „hospodář“ je hospodářem. Již jsme psali v Obráně lidu, že máme také „hospodáře“, kteří ani neví, co mají na polích, jejich několikačlenné rodiny neznají žnového sluníčka či vyprahlé a zaprášené hrdlo při mlácení. Neznají práci, ale jen užitek z ní! Jinak je tomu u našich Volyňáků. Skvěle bojovali o naši svobodu a dnes právě tak skvěle bojují s celou rodinou o blahobyt národa. Hospodář Jan i jeho dvanáctiletý synek Mirek jsou stejnými pracovníky jako každý brigádník. Ale nejen to, dlouho do noci opatrují dobytek, suší chmel a připravují práci na druhý den. A tu se naskytá otázka. Nebylo by lepší vzít hospodářství všem tčm nehodným, kteří dosud nepochopili stůj úkol, a dáti na tyto statky opravdové hospodáře ať již z českých nebo volyňských vesnic, kteří by nehospodařili jen proto, aby se měli sami dobře, ale aby se měl dobře všechen náš lid? Bylo by to k prospěchu nás všech! Obr. lidu 11. 9. 48

slovenskými obyvateli, kteří se začali sbíhat ze svých úkrytů v lesích. Ještě téhož dne přijeli k dukelskému průsmku českoslovenští i sovětsí státní činitelé, mnoho sovětských novinářů a kinooperatérů. Osvěta 1. čs. sboru vydala zvláštní slavnostní číslo listu „Za Svobodné Československo“.

Dukla se stala minulostí. Čtyři týdny vzdorovala československým vojákům a jejich sovětským spolubojovníkům. Teď byla za nimi

Z knihy J. Andreje a J. Sifař Směr Praha.

Zprávy svazu

Ze schůze ústředního výboru

Ústřední výbor SCzV pojednal na své schůzi dne 18. září t. r. o některých záležitostech Svazu, z nichž uvádíme nejzávažnější:

1. Bylo rozhodnuto uvolnit částku 50.000 Kčs z Malinského fondu ve prospěch nejpotřebnějších vol. Čechů, a to k uctění památky zesnulého druhého presidenta dr. E. Beneše.

Odbočky SCzV se vyzývají, aby podaly návrhy na poskytnutí jednorázových výpomocí z tohoto titulu. Upozorňujeme, že návrhy na výpomoc, které odbočky již zaslaly ústředí při poslední akci, se prošetřují, projednávají a postupně doplácí.

2. Ústřední výbor na žádost zástupců odboček pozměnil rozhodnutí předsednictva o konání valné hromady, a to v tom smyslu, že ji odložil o 1 měsíc. Valná schůze SCzV se proto koná 28. listopadu t. r. Zároveň se ukládá všem odbočkám, aby provedly valné hromady nejpozději do 14. listopadu t. r. a zaslaly ústředí výroční zprávy. V souvislosti s posunutím termínu valné hromady odkládá se na 27.—28. listopadu t. r. také Olympiada umělecké a lidové tvorby (Olympiada chudožestvennoj dějatelnosti) volyňských Čechů, jakož i jiné event. oslavy plánované původně na říjen.

3. Ústřední výbor vzal na vědomí zprávu našeho zástupce v Praze špjt. Kozáka, že ministr nár. obrany arm. gen. L. Svoboda nedoporučuje uspořádání zájezdu na Duklu v letošním roce, a to proto, že na místech bojů se stále ještě vyhledávají hroby padlých, jejichž pozůstatky se soustřeďují na velkých společných hřbitovech, a tyto práce jsou nyní v plném proudu. Také veliký památník padlým není dosud hotov. Ministr nár. obrany doporučuje proto, aby SCzV uspořádal tento zájezd v jarních měsících příštího roku, a slíbil svoji plnou podporu i event. účast. Bylo proto rozhodnuto, zájezd na Duklu odložit na pozdější vhodnou dobu.

4. Ke zprávě tajemníka o stížnostech vol. Čechů na postup Národního pozemkového fondu, který zastavil výplatu peněz za dodané obilí, maso a mléko i zemědělcům reemigrantům, aby si tak zajistil zaplacení splátek za přidělený majetek, bylo rozhodnuto, aby zástupce SCzV v Praze špjt. Kozák provedl intervenci na předsednictvu vlády a u NPF a žádal pro reemigranty vol. Čechy

zvláštní úpravu platebních podmínek vzhledem k jejich pohledávkám vůči státu z titulu rekompensace za majetek zanechaný na Volyni a vzhledem k jejich těžké fin. situaci.

5. Bylo konstatováno, že revisní komise SCzV přes několikeré výzvy nekoná své povinnosti a bylo jí proto uloženo provedení revize účetnictví SCzV nejpozději do 10. října t. r. K provedení revize účetnictví u odboček SCzV byl zplnomocněn člen ÚV Igor Tučák. Odbočkám se současně ukládá, aby připravily veškerý materiál, týkající se jejich činnosti, k nahlédnutí revisnímu orgánu SCzV.

6. Ústřední výbor schválil výpůjční řád pro knihovnu SCzV a rozhodl, aby z přebytečných knih byly utvořeny putovní knihovny pro odbočky. Nejhodnotnější knihy budou věnovány jako upomínky vítězům soutěže lidové a kulturní tvorby vol. Čechů. Přebytečné hodnotné dětské knihy budou věnovány k vánocům sirotkům po padlých vol. Čechů.

Předsedou akčního výboru Svazu Čechů z Volyně byl zvolen na schůzi AVSCzV 9. září t. r. npor. Emil Cilc.

Úhrada přijímací ceny za přidělené zemědělské usedlosti

Na základě rozhodnutí ÚV zaslal SCzV min. zemědělství tuto žádost, kterou současně dal v opisech na vědomí všem kompetentním ústředním úřadům v Praze:

Volyňští Češi zemědělci, kteří reemigrovali z Volyně na základě Dohody mezi vládami SSSR a ČSR o opci a přesídlení ze dne 10. července 1946, byli umísťováni na zemědělských usedlostech v pohraničí během let 1945—1948.

Všem reemigračním a osidlovacím činitelům jsou známy veliké těžkosti, které reemigrant musel a stále ještě musí překonávat, než si vybuduje existenční základnu v novém prostředí. Neznalost místních poměrů, malé pochopení pro jejich specifické postavení a zvláště naprostý nedostatek finančních prostředků postavily reemigranty hned v začátcích do svízelné situace. K tomu se přidružil loňský katastrofální pro zemědělce rok, a žatecko i Podbořansko, kde je většina vol. Čechů osídlena, bylo i letos postiženo neúrodou v důsledku velkého jarního sucha. Tyto skutečnosti vytvořily pro reemigranty z Volyně stav opravdu kritický.

Na druhé straně nebyly dosud čs.

vládou dořešeny otázky hospodářského rázu související s vol. reemigrací, především otázka rekompensace za zanechaný na Volyni majetek a složené v SSSR ruble a obligace státních půjček a také nebyla ve všech bodech dodržena zmíněná dohoda, a to především v bodech týkajících se úlev pro reemigranty (§ 14 odst. b — danové úlevy, § 14 odst. d — náhrada za odevzdanou v SSSR úrodu, § 15 — poskytnutí zápůjčky 50.000 Kčs na dobu 5 let).

Přesto, že Národnímu pozemkovému fondu jsou jistě známy všechny tyto skutečnosti, požaduje od vol. Čechů nejen zaplacení 10% celkové částky, na kterou byla každá zem. usedlost odhadnuta, ale i další jednu až tři splátky podle toho, ve kterém roce jim nebo jejich předchůdcům na usedlostech byly tyto přiděleny.

Svaz Čechů z Volyně, jako vrcholná organizace vol. Čechů, považuje proto za nutné upozornit na tento stav všechny kompetentní činitele a žádá, aby úhrada přijímací ceny za přidělené zem. usedlosti reemigrantům z Volyně, mezi nimiž je převážná většina zahr. vojáků, byla upravena zvláštním nařízením takto:

1. Volyňští Češi, osídlení na zemědělských usedlostech v pohraničí v hosp. roce 1945—1946, zaplatí NPF 10% celkové odhadní ceny po odečtení všech slev, na které mají nárok.

2. Reemigranti z Volyně, osídlení v hosp. roce 1946—1947, zaplatí 5% odhadní ceny za stejných podmínek jako v odst. 1.

3. Reemigrantům osídleným v hosp. roce 1947—1948 bude povolen odklad splátky do doby převodu jejich majetku zanechaného v SSSR.

4. Všem reemigrantům z Volyně bude povolen odklad dalších splátek mimo splátky dle bodů 1—2 do doby převodu jejich majetku zanechaného v SSSR.

Naše žádost je plně opodstatněna hospodářskými důvody. Proto také nemůžeme souhlasit s opatřením NPF, který zadržel zemědělcům reemigrantům výplatu peněz za dodávky obilí, masa a mléka u hosp. družstev, aby si tak zajistil úhradu za splátky. Nehledě k tomu, že toto opatření vyvolalo oprávněné rozhořčení u všech zemědělců, je zde nebezpečí, že podlomí dodavatelskou morálku a chuť k práci právě u těch poctivých, kteří mají ty nejlepší snahy plnit své povinnosti vůči NPF, ale z důvodů uvedených výše je do-

sud splnit nemohli. Reemigranti jsou tak zbaveni posledních fin. prostředků na nejnutažší provozní a běžné výdaje. Zadlužení zemědělské usedlosti není potom žádným řešením pro dobré hospodáře, jakými bezesporu vol. Češi jsou.

Vzhledem ke všem uvedeným zde okolnostem jsme pevně přesvědčeni, že otázka úhrady za přidělené zem. usedlosti reemigrantům vol. Čechům, jak byla nanesena, stane se předmětem jednání příslušných činitelů a že bude vyřešena k jejich úplné spokojenosti. Jen mimochodem budíž ještě konstatováno, že na př. v Polsku reemigranti, kterých se tam čítá na 2,5 milionů, neplatí naprosto žádné splátky, ani daně do doby, než bude rozhodnuto o způsobu a výši rekompensace za majetek zanechaný v cizině. Vedoucí činitelé polských úřadů, kteří navštívili 14. t. m. mezi jinými místy našeho pohraničí také Zatec, vyslovili opravdový údiv nad postupem NPF, který požaduje na reemigrantech splátky, aniž by bral v úvahu jejich pohledávky vůči státu.

Prosíme proto, aby naše oprávněná žádost byla projednána urychleně a vyřízena kladně.

Volynští Češi již mnohokrát nezvratně prokázali a prací stále prokazují svůj kladný poměr k republice. Bude proto jen spravedlivé, stane-li se jejich požadavku zadost.

Náhrada za majetek zanechaný v SSSR

Svaz Čechů z Volyně zaslal na základě rozhodnutí ÚV všem kompetentním vládním činitelům v Praze tuto žádost, adresovanou ministerstvu zahraničí:

Svaz Čechů z Volyně obrací se tímto na ministerstvo zahraničí s naléhavou žádostí, aby byly dořešeny mezi vládami ČR a SSSR všechny otázky hospodářského a finančního rázu vyplývající z Dohody o opci a přesídlení volynských Čechů uzavřené dne 10. 7. 1946. Žádáme, aby byla do SSSR vyslána vládní delegace, která by definitivně dohodla především způsob a výši rekompensace za majetek zanechaný na Volyni pojatý do soupisů, jakož i za ten (dle § 19 odst. 1 poslední věty), jehož odhad z různých důvodů nemohl být proveden. S tím souvisí ovšem i otázka proplacení rublů složených na Volyni na kvitance F-ma 12 a F-ma 13, jakož i proplacení obligací státních půjček SSSR.

Žádáme také, aby vedením čs. vládní delegace byli pověřeni gen. Bejl-MNO, dr. Šatava-MSP a dr. Škořepa, kteří byli členy pracovní komise, jsou dokonale obeznámeni se situací na Volyni, s jejími specifickými hospodářskými problémy a oprávněnými pohledávkami vol. Čechů. Jejich znalosti a zkušenosti poslouží jistě věci urychleného dojednání a správného hodnocení oboustranných požadavků a nároků.

Naše žádost je jistě dostatečně odůvodněna okolnostmi, že od uzavření původní dohody o reemigraci uplynuly již dva roky a od ukončení reemi-

grační akce více než rok. Nejdůležitějším důvodem však je skutečnost, že jak Národní pozemkový fond tak OÚ a Fond národní obnovy žádají od reemigrantů vol. Čechů, jimž byly přiděleny buď zem. usedlosti, drobné živnosti nebo rodinné domky, splátky, které reemigranti vzhledem k zoufalé fin. situaci nemohou dát, a na druhé straně NPF a OÚFNO neberou naprosto v úvahu jejich pohledávky vůči státu z titulu rekompensace za majetek zanechaný v SSSR

Svaz Čechů z Volyně žádá proto velmi naléhavě, aby tato žádost stala se předmětem urychleného jednání a aby jí byla věnována pozornost, jaké pro svou důležitost zasluhuje.

Přípravný výbor Svazu Čechů z Volyně, odbočky v Praze, svolává na neděli dne 10. října 1948 o 9,30 hod. dopoledne v klubovnických místnostech Československého zahraničního ústavu, budova Mánes, Praha II, Gojwaldovo nábřeží čp. 250,

ustavující schůzi

odbočky Svazu Čechů z Volyně v Praze.

— **P o ř a d:** 1. Zahájení schůze předsedou přípravného výboru, 2. Volba předsedy a zapisovatele ústavující schůze, 3. Zpráva o činnosti přípravného výboru, 4. Volba předsedy a výboru odbočky, 5. Volba zástupců k zastupování odbočky na valné hromadě Svazu, 6. Volné návrhy, 7. Ukončení schůze. — Volné návrhy budež zaslány aneb podány písemně před konáním schůze na adresu: Československý zahraniční ústav, Praha III, Karmelitská 25, k rukám p. škpt. J. Kozáka. — Zveme srdečně k co největší účasti jednak naše krajany a jednak naše přátele a příznivce. Přijďte všichni a včas.

Přípravný výbor SČzV, odbočky v Praze.

TANKISTÉ!

Důležité upozornění!

Dne 17. X. 1948 koná se sjezd bývalých příslušníků 1. čs. sam. tank. brigády z SSSR. Sjezd se koná u příležitosti posvícení v obci Hořešedly a Kolečovice (okr. Podbořany). Zveme na tento sjezd všechny volynské Čechy bývalé tankisty. Přijďte určitě, sejdete se s bývalými veliteli plk. Jankem, Hrdiny SSSR, mjr. Tešáříkem, mjr. Sochořem, škpt. Buršíkem a mjr. Šrámkem.

Sjezd bude zahájen slavnostní schůzí v místnosti bio Vlast v Kolečovicích, na které promluví gen. Papoušek, plk. Janko a mjr. Hruška. Po schůzi bude položen věnec na hrob padlých v Hořešedlích.

Odpoledne všichni účastníci sjezdu zúčastní se posvícenské zábavy v Kolečovicích.

Pro účastníky sjezdu bude postaráno o ubytování a stravování péčí bývalých tankistů spolubojovníků v Hořešedlích a Kolečovicích.

Přípravný výbor.

Placení za rodinné domky a živnosti přidělené do vlastnictví

V souvislosti s tím, že v poslední době prochází akce přidělování do vlastnictví nabytku, rodinných domků a živností a vzhledem k tomu, že za tento přidělený konfiskovaný majetek jsou požadovány od našich krajanů Fondem národní obnovy zákonem stanovené splátky, upozorňujeme všechny zájemce ještě jednou na příslušná vládní nařízení, na základě kterých budou konfiskáty přidělovány a na úlevy, kterými jest na základě těchto nařízení na reemigranty pámatováno.

Rodinné domky jsou přidělovány do vlastnictví na základě vládního nařízení č. 163 ze dne 2. září 1947 o přidělu konfiskovaných rodinných domků.

Toto nařízení se vztahuje na rodinné domky konfiskované podle dekretu č. 108-1945 Sb, v nichž jest jeden nebo 2 malé byty s příslušenstvím (výjimečně 3) a u nichž roční nájemné nepřevyšuje v pohraničí u domku s jedním bytem 6000 Kčs a s dvěma byty částku 8000 Kčs. V ostatním území a v lázeňských a klimatických místech nesmí nájemné převyšovati u domku s jedním bytem částku 8000 Kčs a s dvěma 12.000 Kčs. Podle tohoto nařízení zařízení bytu nle e považovati za příslušenství domku.

Cena domku. Cena domku se určí tak, že se roční nájemné z bytů a jiných místností celého domku násobí číslem určeným pro to které město osidl. úřadem a jehož výše závisí na vybavení bytů a na oblasti, do níž patří obec, v jejímž obvodu je domek (v lázeňských městech a ve městech velkých bude toto číslo vyšší a v malých nižší). Takto vypočtená cena domku zahrnuje v sobě mimo stavební náklad i náklad na stavební parcelu (včetně dvora), na níž je domek vystavěn, nikoliv však náklad na další pozemkové parcely, které tvoří zahradu. Za zahradu se zaplatí zvlášť. Za zařízení bytu také. Na ceně domku mohou býti přírůžky nebo srážky vzhledem k jeho stavebnímu stavu a z důvodů oprav a adaptací. Požívá-li domek dočasného osvobození od domovní daně, zvýší se cena domku o hodnotu ještě zbývající daňové úspory.

Kde má nárok na snížení ceny domku?

1. Přednostním uchazečem ve smyslu zák. 255-46 Sb (býv. přísl. čs. zahr. armády a spojeneckých armád a všem pozůstalým po padlých).

2. válečným a vojenským invalidům, poškozeným a obětem války a fašistické perzekuce a

3. reemigrantům sníží osidlovací úřad a fond národní obnovy přejímací cenu podle míry jejich sociální potřeby o 10 až 25%, nepřesahuje-li jejich čistý roční důchod 120.000 Kčs.

Býv. přísl. čs. zahr. armády a spojeneckých armád a pozůstalým po padlých příslušnicích těchto armád mohou osidlovací úřad a fond národ-

ni obnovy snížití přijímací cenu až o 50%, jsou-li jejich hospodářské poměry mimořádně tíživé, zejména byla-li by přijímací cena pro ně neúnosná.

Mimo to mohou osidlovací úřad a fond národní obnovy přidělcům hodným zvláštního zřetele na třetí a každé další dítě, které není starší 14 roků a o něž skutečně pečují, povolit srážku až o 50% přijímací ceny.

Snížení podle předcházejících ustanovení se povoluje v rozhodnutí o přidělu na odůvodněnou žádost uchazečovu, uplatněnou při podání přihlášky o přiděl. Celkové snížení nesmí přesahovati 50% přijímací ceny.

Jak se bude platit za přidělené domky? Před odevzdáním domku musí přidělec zaplatit nejméně 10% přijímací ceny a výlohy v hotovosti. Přednostním uchazečům podle zák. 255-46 Sb, vojenským a válečným poškozeným může FNO na jejich odůvodněnou žádost, uplatněnou v přihlášce o přiděl, povolit uhrazení této části přijímací ceny převodem z vázaných vkladů svých, své manželky (dručky) a nezletilých dětí, žijících s ním ve společné domácnosti, a to až do výše částek prostých dávek z přírůstku na majetku, anebo z prostředkováním úvěru u peněžního ústavu k tomu oprávněného.

Reemigrantům může FNO k zaplacení přijímací ceny povolití přiměřenou lhůtu, nejdéle do převodu jejich majetku zanechaného v cizině.

Na zaplacení přijímací ceny, která zůstane po zaplacení uvedených 10%, zprostředkuje FNO přidělci, bude-li třeba, úvěr u peněžního ústavu. Úvěr u peněžního ústavu bude uměřen ve lhůtě, na niž se dohodne přidělec s peněžním ústavem. Tato lhůta nemá být kratší než 10 roků.

Upozornění reemigrantů z Volyně! Reemigranti z Volyně, kteří jste zanechali svoje majetky v SSSR, žádejte v žádostech o přidělení domku do vlastnictví, aby po Vás FNO nežádal za přidělený Vám domek žádné splátky tak dlouho, dokud nedostanete náhradu za majetek zanechaný v SSSR. Ve svých žádostech odvolejte se na toto nařízení, a to: odst. 4 § 19 vládní nařízení č. 163 ze dne 2. září 1947 o přidělu konfiskovaných rodinných domků.

Komu budou rodinné domky přiděleny? Rodinné domky budou přiděleny těm uchazečům z řad reemigrantů z Volyně, kteří splní níže uvedené podmínky.

Uchazeč se musí vykákat těmito doklady:

1. opěním osvědčením (pořídte si soudně ověřený opis),

2. potvrzením o tom, že jest osobou české, slovenské nebo jiné slovenské národnosti (vydá MNV anebo Svaz Čechů z Volyně, Vaše odbočky),

3. potvrzením o národní a státní spolehlivosti (vydá MNV anebo Vaše odbočka SČZV),

4. výpisem z rejstříku trestů (vydá státní zastupitelství v Brně po zaslání žádosti na tiskopisech, které dostanete u SČZV),

5. oddací listem (uchazeč nesmí být svobodný),

6. potvrzením o tom, že rodinné příslušníci uchazeče nejsou národnosti německé nebo maďarské a jsou soudně bezúhonní a státně spolehliví (vydá MNV anebo odbočka SČZV),

7. dokladem o tom, že nemá jině vlastního bytu, nebo že se ho vzdá pro případ přidělení domku,

8. je-li uchazeč národním správcem, musí předložit vyúčtování za dobu národní správy a prokázat, že zaplatil nájemné za celou dobu užívání domku,

9. dokladem o tom, že uchazeč nejpozději ode dne 1. 4. 1947 má společně se svou rodinou bydliště v domku, o jehož přiděl žádá a že

10. má v místě, kde je domek, nebo v okolí stále řádné zaměstnání,

11. dokladem o přednostním právu, jde-li o přednostního uchazeče podle zák. 255-46 Sb.

Kromě toho bude muset uchazeč předložit doklady na domek, o nějž žádá. O tom, jaké to mají být doklady a kde je dostane, bude informován MNV.

Komu bude přidělen domek, žádá-li o něj více osob?

Žádá-li o přiděl domku v pohraničním území více jeho dosavadních uživatelů, dostane domek přednostní uchazeč. Není-li mezi nimi přednostního uchazeče, má nárok na domek reemigrant a potom všechny ostatní osoby.

Požádá o přiděl domku v pohraničí vedle dosavadního uživatele také přednostní uchazeč, který není uživatelem toho domku, přidělí se domek přednostnímu uchazeči, je-li jeho zaměstnání s hlediska hospodářské výstavby státu a v zájmu osidlovací politiky důležitější než zaměstnání dosavadního uživatele, jinak dosavadnímu uživateli.

Živnosti jsou přidělovány na základě vládního nařízení č. 106 ze dne 17. června 1947 o přidělu drobných konfiskovaných živnostenských podniků (přidělové nařízení pro živnostenské podniky).

S nejdůležitějšími body tohoto nařízení, které se týkají reemigrantů, seznámíme naše čtenáře v našem příštím čísle. Již nyní ale upozorníme je, že na základě odst. 4 § 14 shora uvedeného zákona může FNO k zaplacení přijímací ceny povolití přiměřenou lhůtu, nejdéle do převodu jejich majetku zanechaného v cizině.

Na zaplacení přiděleného do vlastnictví nabytí mohou reemigranti žádati u příslušných okresních národních výborů o poskytnutí sociální bezúročně zápůjčky na základě výnosu ministerstva soc. péče čj. A-V-5121-20/6-47-119 z 28. 6. 1947.

•••••

Oprava. Upozorňujeme soutěžící v recitaci, že v povinné básni J. V. Sládka „Žitný klas“ má být v předposledním verši místo: „O anděl Bůh a pozhánán buď každý žitný klas“, — O naděl Bůh! — a pozhánán buď každý žitný klas.“

•••••

Soutěžící - pozor!

Soutěž, kterou pořádá SČZV a která se měla původně konati koncem října, jsme odložili na 27. a 28. listopad. Jistě to potěší ty, kteří se přihlásili, neboť se budou moci lépe připravit. Jelikož se šlo hojně přihlášek, přejmenovali jsme celou tuto věc, podle vzoru, jako to bylo na Volyni, na „Olympiadu umělecké a lidové tvorby vol. Čechů“ (Olympiada chudožestvennoj dějatelnosti). Z přihlášek mám velkou radost, je vidět, že není pravdou, že zvláště naše mládež o kulturu nestojí. Zatím v počtu přihlášek vede odbočka ze Suchdolu n. Odrou - patnáct soutěžících! Poněvadž některé odbočky psaly, že je to krátká doba, proto jsme termín přihlášek prodloužili do konce října, to je již ovšem poslední lhůta. Začátkem října se rozjede po odbočkách a určím ty, kdož se kvalifikují pro soutěž vítězů v Žatci. Cestu a pobyt těmto bude hradit SČZV. V komisi, která bude rozhodovat 27. listopadu o pořadí, budou zasedat členové předních pražských divadel. Co se týče soutěže, byla v některých místech špatně pochopena. Dnes vám chci některé věci vysvětlit a na některé dotazy odpovědět. Tak básně „Žitný klas“, která byla v předposledním čísle Věrné stráže otištěna, je povinná pro každého, kdo bude recitovat. Tím bude dáno pouze měřítko o schopnostech recitátora. Ostatní básně ve slovenských řečích jsou velmi vítány. Odbočce SČZV ve Sternberku odpovídám: Je nesprávný názor vašich důvěrníků v obcích, že nikdo nemá patričnou průpravu. Jde přece o lidovou soutěž a ne soutěž profesionálů. Ze zkušenosti a z doslých přihlášek je vidno, že naše mládež je velmi tvořivá. Zde se nejedná o mistrovská díla, ale o lidovou tvorbu. A důkazem toho je, že naše mládež se již na jiných soutěžích velmi čestně uplatnila.

Sl. A. S., Malá Černná n. O., odpovídám: Děkuji za milý dopis, vezměte si též básně Sládka „Žitný klas“ do recitace v češtině. V přihlášených 7 básních, které jsou hezké, rád bych viděl více ruských a také nějakou ukrajinskou. Do soutěže jste přijata a doufám, že termín — konec listopadu — Vám bude vyhovovat.

Odbočce SČZV v Suchdole (br. Dubec) odpovídám: Bravo! Velmi se těším, jen prosím napište to na přihlášky kdo a co dělá, a ten sbor — to bude báječné. Zajedu si k Vám začátkem října.

Sl. R. H. z Bohosudova: V přihlášce jste napsala „sborový tanec“. Prosím Vás, napište, o jaký sbor se jedná? Jinak je to od Vás velmi hezké přihlásit se k recitaci, zpěvu i tanci! Velmi se těším! Ovšem nezapomeňte na noty, neb zde Vás bude doprovázet, jako každého, náš pianista. Každý si to s ním před vystoupením zopakujte. Všem: sledujte naše zprávy o soutěži ve VS, kde budou další pokyny. Také Vás upozorňuji, že po soutěži čeká vítěze milé pře-

kvapení. Proto si každý, pokud je to možné, udělejte již napřed volno od 26. do 30. listopadu. Ovšem pro ty, kdož volno na takovou dobu nebudou moci dostat, stačí 27., 28. a 29. listopad, poněvadž 27. listopadu bude vřazovací soutěž celý den a v neděli 28. bude veřejné vystoupení v Městském divadle v Žatci. Podrobnosti později. Vladimír Libovický.

Prosíme předplatitele, který uhradil dne 7. VII. 1948—12 částku 150 Kčs (předplatné za VS) složenkou Okresní záložny hospodářské Žatec—Český Malín—Věrná stráž, podanou u pošti, úřadu Rumburk a místo adresy uvedl: „Sto padesát korun na prenumeraturu Věrné stráže,“ aby udal administraci svoji adresu.

Prosíme p. Kamenského, který zaslal k uveřejnění ve „Vzpomínáme“ foto svých synů, aby udal adresu.

Budujeme sociální fond

Mezi příspěvky na sociální fond přišel příspěvek 2335 Kčs od Spolku české školy v Cerro Azul, Misiones Argentina, jako výtěžek z taneční zábavy. Peníze nám zaslal Josef Vorel a doprovodil krásnými slovy, v nichž mimo jiné se omlouvá, poněvadž prý je toho tak málo. Děkujeme Vám i za to, milí krajané. Jsme si plně vědomi toho, že máte různé potíže při udržování českých škol a že na to potřebujete peníze. Jsme Vám vděční a slibujeme Vám, že na Vás nezapomeneme, jak jste nezapomněli Vy. Přijměte touto cestou ještě jednou srdečné díky.

Na svatbě sl. Anny Dražanové s Josefem Benešem ve Vikleticích, okr. Žatec, bylo sebráno na podnět Alex. Havlíčka a Vlad. Novakovského 1655 Kčs na sociální fond. — Vřele děkujeme všem milým dárcům a novomanželům hodně štěstí na společné cestě.

Odbočka Svazu Čechů z Volyně v Aši zaslala nám 2000 Kčs na sociální fond jako výtěžek z taneční zábavy, která byla pořádána u příležitosti vystoupení Souboru volyňské mládeže v Rossbachu u Aše. — Vřele děkujeme. (Uveřejněno dodatečně.)

Na svatbě Karla Hejla a sl. Mařenky Šindělářové, konané 19. 9. 1948 v Nechanicích, bylo vybráno na podnět Václava Ajgla 1560 Kčs pro vdovy a sirotky. — Děkujeme milým dárcům a novomanželům přejeme hodně manželského štěstí.

Na svatbě Jakuba Moravce se sl. Emilii Krátkou v Mikulášovicích bylo vybráno 750 Kčs pro vdovy a sirotky po padlých. — Všem dárcům vřele děkujeme a novomanželům přejeme hodně manželského štěstí.

Na svatbě Milušky Hovorkové s Janem Pilařem a Vlasty Hovorkové s Václavem Staňkem bylo vybráno na podnět Mikuláše Loskota 6000 Kčs na sociální fond, z kteréžto částky věnovali novomanželé Pilařovi 1200 Kčs. — Děkujeme všem milým dárcům a oběma novomanželům přejeme to nejlepší a hlavně hodně spokojenosti a manželského štěstí.

Dne 4. 9. 1948 bylo požehnáno v českobratrské církvi v Podbořanech sňatkem br. Bedřicha Kyselky z Tlesek se sl. Vlastičkou Fridrichovou z Podbořan. Na svatbě bylo vybráno na podnět por. Neubara z Jesenic 1790 Kčs na soc. fond. — Dárcům vřelě díky a novomanželům hodně štěstí na společné cestě.

Různé zprávy

Velká dočesná

v Žatci

V Žatci se konala v neděli 19. září tradiční dočesná slavnost. Byl to pokus o oživení tradice, která zanikla po vytlačení češtví ze Žatce. Celé město bylo vyzdobeno a od rána vyhrávala hudba.

Na stadionu byly pořádány koňské dostihy spojené s hospodářskou výstavou. Program závodů byl velmi zajímavý a pestrý. V jízdě přes překážky zvítězil por. Cap, příslušník Svobodovy armády. Závod selských koní byl poměrně málo obelán — škoda, že se ho nezúčastnilo více Volyňských, jistě by si byli odnesli palmu vítězství.

Hospodářská výstava — krásné kusy dobytka, drůbeže, králíků a holubů — poutala pozornost obecnstva. Konstatovali jsme, že i naši se zapojili do této věci a jeden vol. Čech vystavoval pět druhů čistokrevné drůbeže. Škoda, že tato výstava byla jen dopoledne, ale máme možnost v Žatci si prohlédnout čistokrevné chovy na velké oblasti výstavě, která se bude konati v listopadu. Velmi zajímavá a skutečně velmi hezký uspořádaná byla výstava ovoce. I tam jsme našli hodně našich vystavovatelů. Mezi stopadesáti druhy ovoce jsme obdivovali jablka a hrušky por. Noska, Václava Zumra, Emilie Oberajtrové a Pavla Mafátka. Tam jsme měli možnost hodně se naučit, ovoce bylo vkusně uspořádáno a při každém druhu bylo jméno. Zvláště upoutalo naši pozornost jablko (por. Noska), kterému se často říká: velká cikánka, velké panenské, a ono to je jablko Bernské červené. Zde byla jablka a hrušky všech druhů. Od jablíčka „šipkového“ (Malus Virginia), přes Broskev, Kdouli velkoplodou, hrozný, až po krásný exemplář Peasgod. Chmelářská výstava byla vzornou ukázkou pěstění chmele, přes škůdce, export až po pivo. V Divadelku výtvarné výchovy vystavovali: akad. mal. Brázda, prof. Dědina a akad. sochař Rada. Dále tam byla výstava maňášků. V administraci Věrné stráže byla výstava volyňských Čechů. Na náměstí byl pro-

gram oslav ukončen velkou scénou „Volba chmelového krále“. Večer pak byl skvělý ohňostroj. Slavnost zakončily lidové veselice. J. Klásek.

Zveme volyňské Čechy k návštěvě večerních kursů osvětové školy v Žatci, kde můžete doplnit nebo prohloubit své vzdělání a zlepšit své životní postavení. Zvlášť upozorňujeme na bezplatný kurs českého jazyka, dějepisu, šiti, stříhání a pod. Zvláštní oddělení bude zřízeno pro přípravu z učiva měšťanské školy a jednoročního učebního kursu, finanční náklad as 500 Kčs. Za mírné školné bude vyučováno těsnopisu, účetnictví, cizím jazykům a esperantu. Vyučování spočívá na výkladech učitelů a v rozhovorech s posluchači. Strávíte tak od 1. října do konce dubna příjemné večery v osvětové škole, Informace a přihlášky: Okresní rada osvětová v Žatci, nám. Jana Žižky, kulturní dům, tel. 521. Dý.

Malý oznamovatel

Oznámení. František Reiml s chotí Ninou roz. Vignerovou oznamují, že byli oddáni u okresního národního výboru v Žatci v sobotu dne 25. září 1948.

Marie Pažuková, volyňská Češka, Žatec, Nákladní 368, přijme děcko — volyňského sirotka — k vychování a později za své. Stáří kolem sedmi let.

Prodám traktor 8 HP na kolech orných i pneumatikách. Traktor jest na dvou kolech s ručním řízením. Cena 20.000 Kčs. Zn.: „Trusty“ do adm. t. l.

Hledám volyňského Čecha, řezníka, svobodného nebo ženatého, k okamžitému nastoupení. — Václav Filip, řeznictví-uzenářství, Hranice, o. Aš.

Jízdní kola všech značek, šicí stroje, dětské kočárky a kolo-běžky obdržíte za solidní ceny u fy

Oldřich Martiš

národní správce

ŽATEC,

Šafaříkova 325/1

(u nové pošty — naproti rest. J. Tabulky)

Dobře jsem Vám posloužil na Volyni, posloužím Vám i zde!

Josef Zárybnický, padl 15. 9. 1944

Marie Zárybnická, zemř. 14. 9. 1946

Rodiče a sestry Zárybnických vzpomínají svých synů a bratrů Josefa, nar. 18. 7. 1920, Václava, nar. 29. 1. 1927, kteří položili své mladé životy v bojích za vlast u Dukly, a dcery a sestry Marie, nar. 5. 8. 1925, jež zemřela v České Sklíně na Volyni. Všem Vám budiž lehké odpočinutí, nikdy na Vás nezapomeneme!

Oznámení. Oznamuji všem přátelům a známým, že dne 15. 9. 1948 zemřela má drahá, nezapomenutelná matka Viktorie Jiroušová, nar. 23. 12. 1870 v Hlinsku na Volyni, okr. Zdobunov. Pohřbena jest na hřbitově v Karlových Varech. — Truchlíci syn Emilián Jirouš.

Václav Zárybnický, padl 29. 9. 1944

S nezmenšenou bolestí vzpomínáme, že 19. července 1948 bylo tomu rok, co v mladistvém věku 26 roků se navždy zavřely upřímné oči a do-tlouklo zlaté srdce našeho milovaného Felixe Kamenského. Odešel, který tak málo užil vytoužené svobody, za kterou bojovali a svoje životy položili starší bratři. Vzpomínáme a nikdy nezapomeneme! — Matka, bratr a sestry.

Oznámení

S bolestí oznamujeme všem přátelům a známým, že dne 4. září 1947 odešel od nás navždy náš drahý a nezapomenutelný tařínek Josef Mašek, a 10. srpna 1948 drahá a obětavá maminka Anna Mašková.

Draží rodiče, po celoživotní práci a lopotení na daleké Volyni klid a mír dejž Vám Pán, spěte sladce v české zemi! Prosíme všechny, kdož jste je znali, o lichou vzpomínku s námi.

Děti a vnuci,

*Vděčný národ
nezapomíná památky
svých věrných synů*

Dne 13. září t. r. tomu bylo čtyři roky od doby, kdy osudná chvíle nám vyrvala z radostného života našeho syna Josefa Kamenského, nar. v České Kolonii na Volyni. Padl v boji za vlast. Nikdy nezapomeneme, jak jsi hořel láskou k vlasti a touhou po odvetě nepříteli, jak jsi se těšil na návrat domů a na shledanou s rodinou a jedinou dceruškou Ljusou. Krutý osud však rozhodl jinak a Tys odešel do věčného lůna nebeského. Spí sladce, nikdy nezapomeneme.

Matka, dcera, bratr a sestry,

S bolestí v srdci vzpomínáme, že 19. října t. r. tomu bude čtyři roky, co padl v hrdinném boji za vlast náš drahý syn a bratr Karel Kamenský z České Kolonie na Volyni. Drahý Karle, budiž Ti cizí země lehkou a duch Tvůj necht stále zalétá k nám, v zem českou. — Vzpomínají zarmoucená matka, bratr a sestry.

Oznámení. Hlubokým žalem sklíčením oznamujeme všem přátelům a známým, že nás navždy opustila naše milovaná dcera, maminka, švagrová, tchyně a babička, paní Libuše Svitková roz. Lišková. Její zlaté srdce do-tlouklo v pondělí dne 6. září 1948 o 3. hod. ranní ve věku 46 let. Pohřeb naší drahé zesnulé konal se ve středu dne 8. září 1948 z domu smutku v Tvršicích čp. 86 o 13. hodině, kde byla tělesná schránka vyzdvižena a na hřbitově ve Staňkovicích k věčnému spánku uložena. — Jménem pozůstalých: Václav Svítek, syn, Marie Srbecká, matka, rodina Sařáfova.

Seznamy volyňských Čechů osídlených v ČSR

Cinert Alexandr, Valy-Sanc, o. Mar. Lázně OÚOP	3. 3. 1900	uzenář	Dubno	32731
Libuše	4. 5. 1908	domácnost		32732
Cinert Josef, Veletice, o. Žatec	15. 4. 1890	rolník	Mirohošť	29364
Marie roz. Bublová	10. 6. 1898	domácnost		29365
Cinert Josef, Čefoniště 65, o. Litoměřice	5. 4. 1906	rolník	Mirohošť	29494
Marie	26. 12. 1914	domácnost		29495
Antonie	21. 6. 1942	dítě		29496
Cinert Václav, Veletice 11, o. Žatec	29. 11. 1892	rolník	Mirohošť	29607
Vladimír		1864 rolník		29608
Marie roz. Tinterová		1864 domácnost		29609
Cinert Vladislav, Veletice 11, o. Žatec	8. 4. 1898	rolník	Mirohošť	29366
Helena roz. Lancová	2. 3. 1904	domácnost		29367
Cinertová Marie, Liberec		1917 domácnost	Mirohošť	259
Anna		1941 dítě		260
Vladimír		1944 dítě		261
Cingroš Nikolaj, Smolov, o. Horš. Týn	10. 5. 1921	rolník	Horodiště	6861
Naďa	11. 8. 1918	domácnost		6862
Ludmila	12. 4. 1937	žákyně		6863
Pavčina	12. 5. 1942	dítě		6864
Petr	9. 6. 1946	dítě		6865
Cingrošová Anna, Smolov, o. Horš. Týn	15. 8. 1897	domácnost	Horodiště	6763
Josef	15. 6. 1928	rolník		6764
Viktorie	15. 8. 1926	rolník		6765
Jaroslav		1922 rolník		6766
Cinroš Alexandr, Žatec OK	25. 6. 1907	rolník	Horodiště	6397
Tatjana roz. Kovačénková	18. 3. 1913	domácnost		6398
Petr	17. 7. 1939	školák		6399
Antonie	17. 8. 1940	školačka		6400
Cinroš Antonín, Okrouhlí Hradiště, o. Bezaružice	8. 9. 1906	rolník	Vysoká Česká	6338
Marie		1927 domácnost		6339
Antonín	4. 5. 1944	dítě		6340
Jaroslava Červenko		1935 dítě		6341
Anatolij Červenko		1938 dítě		6342
Kristina Hořpuchová		1889 domácnost		6343
Cinroš Vladimír, Smolov, o. Horš. Týn	30. 4. 1900	rolník	Horodiště	6850
Felomena	20. 8. 1910	domácnost		6851
Viktor	30. 11. 1938	školák		6852
Antonín	26. 7. 1936	školák		6853
Josef	12. 11. 1940	školák		6854
Cinroš Stanislav, Lišany-Hůrky I, o. Žatec	13. 6. 1915	rolník	Horodiště	6845
Marie roz. Ambrušenko	7. 8. 1916	domácnost		6846
Michal	10. 5. 1934	školák		6847
Pavel	17. 2. 1939	školák		6848
Vladimír	19. 4. 1946	školák		6849
Cinrošová Anna, Smolov, o. Horš. Týn	27. 4. 1874	rolnice	Horodiště	6866
Věra	15. 7. 1924	domácnost		6867
Valentín	1. 5. 1945	dítě		6868
Cislická Marie r. Najmanová, Petrovice, o. Šump.	25. 8. 1912	domácnost	Koryta-Krasilná	23745
Rostislav	8. 2. 1935	stud.		23746
Cislický Vladimír, Dubá.	15. 7. 1914	rolník	Koryta	23593
Marie	19. 11. 1919	domácnost		23594
Evženie	1. 3. 1939	školačka		23595
Veronika	22. 2. 1946	dítě		23596
Cívka Jan, Kamenolom-Chomutov OKMZ		1888 kovář	Vlad-Volyňský	18899
Anastazie	8. 7. 1893	domácnost		18900
Antonín	4. 8. 1928	pekař		18901
Cmundová Marie r. Řeháčková, Boleboř, o. Chom.	2. 2. 1889	domácnost	Záborol	21932
Jaroslav	22. 5. 1922	řidič		21933
Smolánský Viktor	14. 5. 1913	mlynář		21934
„ Anastazie	13. 5. 1913	domácnost		21935
„ Jiří	6. 5. 1938	školák		21936
„ Miroslav	2. 1. 1944	dítě		21937
Cmundová Marie, Prosmky, o. Litoměřice	22. 5. 1909	domácnost	Straklov	15064
Marie	30. 3. 1928	domácnost		15065
Antonín	10. 5. 1931	školák		15066
Cmundt Josef, OÚOP Podbořany	1. 11. 1882	obchodník	Martinovka	30854
Cmundt Václav, Podbořany 125, o. Podbořany		1887 rolník	Martinovka	30633
Anastazie roz. Koželuhová		1898 domácnost		30634
Vladimír	5. 7. 1921	doma		30635
Cupal Antonín, Velkostatek Roklo, o. Kadaň	15. 5. 1875	rolník	Dětkovice	30119
Marie	24. 4. 1891	domácnost		30120
Marie	15. 8. 1928	zemědělec		35045
Cupal Josef, Stachovice 18, o. Nový Jičín	25. 11. 1904	rolník	Dětkovice	30144
Marie roz. Vondráková	23. 8. 1913	domácnost		30145
Vladimír	13. 2. 1936	školák		30146
Anna	13. 6. 1944	dítě		30147
Václav	28. 1. 1946	dítě		30148

Cupal Josef, Strojetic 83, o. Podbořany	17. 6. 1910	rolník	Rožkoduby	08076
Anna	27. 4. 1910	domácnost		08077
Jiří	28. 7. 1936	školač		08078
Cupal Stanislav, Strojetic, o. Podbořany	24. 8. 1908	rolník	Sofijevka	03621
Anna	20. 7. 1909	domácnost		03622
Albina	1. 3. 1932	školačka		03623
Anna	16. 6. 1934	školačka		03624
Helena	6. 11. 1939	školačka		03625
Cupal Václav, OKMZ Květin, o. Zábřeh	22. 11. 1907	rolník	Moldava	22684
Anna roz. Sačová	8. 5. 1911	domácnost		22685
Anna	28. 6. 1932	studentka		22686
Josef	3. 11. 1933	studentka		22687
Marie	7. 5. 1936	studentka		22688
Božena	19. 3. 1942	dítě		22689
Cupalová Anna, Velkostatek Roklo, o. Kadaň	18. 5. 1921	rolnice	Dětkovice	30118
Cupalová Emilie, Očihov, o. Podbořany	18. 11. 1898	domácnost	Podlisky	14876
Viktor	10. 2. 1929	student		14877
Davidková Varvára	17. 4. 1927	domácnost		14878
Cupalová Františka, Strojetic 83, o. Podbořany	1883	domácnost	Rožkoduby	08067
Cupalová Marie, Strojetic OÚOP., o. Podbořany	20. 8. 1912	domácnost	Sofijevka	03627
Ludmila	2. 5. 1933	školačka		03628
Miroslav	15. 1. 1937	školačka		03629
Marie	5. 8. 1939	školačka		03630
Cvjach Alexandr, Miřejovice 41, o. Litoměřice	25. 3. 1903	rolník	Ostroh	27551
Anna	11. 9. 1910	domácnost		27552
Valentina	28. 7. 1937	školačka		27553
Helena	11. 11. 1945	dítě		27554
Cvrk Ferdinand, OKMZ Odolice-Bilina	5. 5. 1924	rolník	Okolek	11569
Zofie	1. 3. 1926	domácnost		11570
Ludmila	9. 9. 1944	dítě		11571
Cvrk Jan, Lhota 44, o. Planá u Mar. Lázní	30. 3. 1928	rolník	Krošna Česká	96452
Marie	18. 10. 1925	domácnost		96453
Cvrk Josef, Lhota 14, o. Planá u Mar. Lázní	1. 8. 1915	zámečnick	Krošna Česká	02126
Ksenia	16. 2. 1919	zemědělec		02127
Klandie	12. 4. 1942	dítě		02128
Nada	15. 3. 1944	dítě		02129
Cvrk Mikuláš, Tušnice, o. Kadaň OKMZ	12. 11. 1900	rolník	Okolek	11686
Marie roz. Dymjanová	26. 6. 1898	domácnost		11687
Josef	24. 9. 1926	rolník		11688
Cvrk Václav, Janíkovice 25, o. Horš. Týn	10. 11. 1910	automech.	Krošna Česká	02041
Helena	16. 12. 1916	domácnost		02042
Marie	30. 4. 1938	žákyně		02043
Josef	3. 9. 1940	žákyně		02044
Nina	3. 3. 1945	dítě		02045
Cyngrová Anna, Nová Dědina 5, o. Sternberk	1919	domácnost	Hlinsk	14860
Cynehr Antonín, OKMZ o. Sternberk	7. 1. 1890	rolník	Hlinsk	25651
Anděla roz. Moušisová	3. 5. 1905	domácnost		25652
Cynehr Josef, Vidnava, o. Frývaldov OKMZ	1886	rolník	Hlinsk	07700
Anna	1889	domácnost		07764
Jaroslav	1927	školač		07765
Cynehr Josef, OKMZ o. Sternberk	16. 3. 1916	rolník	Hlinsk	25604
Libuše roz. Boronová	22. 6. 1922	domácnost		25605
Čada Alex, Eisendorf, o. Horš. Týn	7. 9. 1890	zemědělec	Krošna Ukrajinská	01756
Marie	14. 2. 1905	domácnost		01757
Marie	24. 10. 1932	žákyně		01758
Čada Josef, Eisendorf, o. Horš. Týn	2. 12. 1903	zemědělec	Krošna Ukrajinská	02022
Marie	28. 2. 1904	zemědělec		02023
Josef	23. 1. 1934	žák		02024
Jaroslav	25. 6. 1935	žák		02025
Vladimír	30. 10. 1939	žák		02026
Václav	24. 1. 1944	dítě		02026
Barbora	10. 1. 1878	domácnost		02028
Čada Matěj, Čiměř, o. Jindřichův Hradec	10. 3. 1900	kovář	Krošna Ukrajinská	02013
Evženie	2. 12. 1911	domácnost		02014
Věra	16. 9. 1932	žákyně		02015
Vladimír	27. 3. 1935	žákyně		02016
Natalie	17. 11. 1945	dítě		02017
Čada Mikuláš, Eisendorf, o. Horšov. Týn OKMZ	28. 4. 1918	zemědělec	Krošna Ukrajinská	02029
Emilie	28. 5. 1925	zemědělec		02030
Mikuláš	9. 10. 1944	dítě		02031
Matěj	17. 10. 1946	dítě		02039

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný správce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Zatec, nám. Dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Zatci, telefon čís. 374. — Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA-Gre-2372-OB. Dohledací poštovní úřad Zatec. Předplatné na rok 1948 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 14939 - Okresní záložna hospodářská Zatec.